

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 160. szám — 1940 július 17 szerda — Ára: 12 fillér

Csáky külügyminiszter:

Eljutottunk egy magaslatra, ahonnan már derengeni látszik a jobb jövő!

Feltétlenül szükséges Délkelet-Európában a békét és a nyugalmat megtartani, ennek azonban elkerülhetetlen előfeltétele, hogy az igazságos és állandó termékeny békének alapjai is megteremtessenek

Barátaink mindkét tételben egyetértenek a magyar kormánnyal

Híresztelések Angliának küldendő német-olasz békeultimátumról. — Illetékes olasz körökben kijelentik: a végső békeajánlatról szóló hír téves értelmezésen alapul

Minden készen áll az Anglia elleni nagy támadásra, csak a támadás napja ismeretlen

Japán szoros együttműködésre lép a tengelyhatalmakkal

A nap eseményei között magyar vonatkozásban legfontosabb hír az, amely Csáky külügyminiszter tegnapi exorzéjáról számol be.

Csáky külügyminiszter úgy a képviselőház, mint a felsőház külügyi bizottságát most tájékoztatta úgy a külpolitikai helyzetről, mint a müncheni megbeszélésekről. A külügyminiszter világosan és határozottan körvonalazta a magyar álláspontot, melynek lényege a béke újajrendezés.

„Feltétlenül szükséges Délkelet-Európában a békét és nyugalmat megtartani — mondotta a külügyminiszter — ennek azonban elkerülhetetlen előfeltétele, hogy az igazságos és állandó békének alapjai is megteremtessenek.” Rámutatott a külügyminiszter, hogy Magyarország barátai mindkét tételben egyetértenek a magyar kormánnyal. Joggal tehetette tehát meg azt a szép kijelentést a külügyminiszter, mely a magyar félnek kellemes, hogy: „Eljutottunk egy magaslatra, ahonnan már derengeni látjuk a jobb jövőt.”

BÉKEULTIMÁTUM

Az Anglia elleni ofenzíva előtt különböző hírek szerepelnek a külföldi sajtóban.

A belgrádi „Politika” római jelentése szerint beavatott körök lehetségesnek tartják, hogy Hitler vezér és kancellár legközelebb beszédet mond, melyben felszólítja Angliát, hogy válasszon a háború és béke között.

A Neue Zürcher Zeitung római tudósítója szerint Róma és Berlin egy ultimátum formájában utolsó békeajánlatot tesz Angliának, még mielőtt a nagy támadás megkezdődne.

Ezeket a híreket igazolni látszik Gayda cikke a Giornale d'Italia-ban, amely szerint Anglia választ hat a megadás és biztos pusztulás között.

Az előbbi két hírhez kapcsolódik egy római félhivatalos jelentés, mely a következőket mondja:

„Virginio Gayda hétfői vezércikkének egyik mondatából a nemzetközi sajtó nagyrésze azt a következtetést vonja le, hogy Gaydanak tudomása van arról, hogy Németország és Olaszország az Anglia elleni támadás megkezdése előtt végső békeajánlatot akar tenni Nagybritanniának.

Illetékes olasz körökben kijelentték, hogy ez a következtetés téves értelmezésen alapul, mert Gaydanak ilyen szándékáról nem lehet tudomása. A Giornale d'Italia haditudósítója a La Manche csatorna partjairól jelent megírt értesülések alapján, hogy Anglia szigetországának védelmére 46 hadosztállal rendelkezik. Az angol katonák felszerelése elsőrangú, kiképzésük azonban gyenge. A léghaderő szempontjából Angliát 12 körzetre osztották. A hiány nem is annyira a repülőgépekben, mint inkább a kiképzett pilótákban mutatkozik.

Minden készen áll...

A Corriera della Sera berlini tudósítója szerint Biarritzól Calaisson át minden készen áll az Anglia elleni nagy támadásra. A léghaderő már elhelyezkedett támaszpontjain és megtörtént az utánpótlás megszervezése is. A parlamenti erők sűrűjében gépesített csapatok táboroznak, a tengerpart közelében levő repülőtereken és kikötőkben hatalmas lőszer- és üzemanyagkészleteket halmoztak fel. Már minden teljesen készen áll. Csak a támadás napja ismeretlen. Egyedül a Führer tartja kezében mindazokat az adatokat, amelyekből meg tudják majd állapítani, melyik lesz a legkedvezőbb nap. Az bizonyos, ha a küzdelem egy napon megindul, az irrtózat arányú és kiemellettül heves harc a végső győzelemig nem ér véget.

MI LESZ LONDONNAL

Mióta Anglia elleni általános támadás ideje mindinkább közele-

dik, erősen foglalkoztatja a német és olasz sajtót az a kérdés, hogy mi lesz Londonnal. A római Popolo di Roma megállapítja, hogy Nagybritannia történelmének legválságosabb óráit éli. Az angol kormány vezetőinek legutóbbi nyilatkozatai szintén arra mutatnak, hogy maguk a vezetők is tisztában vannak országuk kétségbeeső helyzetével. Különösen mutatja ezt a vakrémületszerű lelki állapotot Churchillnek az a kijelentése, hogy **Londont házról-házra fogják védeni és nem törődnek azzal, ha a hatalmas világváros hamuvá válik.** Ez a kijelentés bizonyára élénken fogja érdekelni Németországot, amely abból azt a következtetést vonja le, hogy London nem tekinthető többé nyílt városnak. Még jobban érdekli azonban az a kijelentés az angol népet, amelynek számára most már nincs más hátra, mint a **pusztulás és a halál.** Franciaország katonai összeomlása az európai szárazföldön minden angol reményt elvágott.

A Popolo di Roma berlini jelentése szerint ottani illetékes körök megerősítették, hogy Churchill kijelentései után lehetetlen, hogy a német birodalom haderői Londont továbbra is nyílt városnak tekint- sék.

Csáky külügyminiszter exorzéja

Budapest, július 16. A Ház külügyi bizottsága kedden délelőtt Imrédy Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről a miniszterelnök, a külügyminiszter, a kultuszminiszter, a földművelésügyi miniszter, a kereskedelmi és iparügyi miniszterek, a Ház elnöksége részéről pedig Tasnády Nagy András, a Ház elnöke, Szinyey Berse Jenő és Törs Tibor al- elnökök jelentek meg.

Imrédy Béla bevezetőszavai után Csáky István gróf mondotta el ex-

KORMÁNYVÁLTOZÁS JAPÁNBAN

Japánban kormányváltás következett be. Ennek okát egyelőre nem lehet tisztán látni. Tokiói jelentés szerint úgy tudják, hogy Hata hadügyminiszter a miniszterelnöknél tett reggeli látogatása alkalmával kijelentette Yonai tengernagynak, hogy a hadsereg és a haditengerészet rokonszenvet érez az „új politikai berendezkedés” mozgalma iránt.

Egy Reuter jelentés szerint kínai körökben Yonai tengernagy, japán miniszterelnök bukásában annak előjelét látják, hogy a japán kormány katonai elemei kerekednek felül és Japán szoros együttműködésbe lép a tengelyhatalmakkal.

AZ OLASZOK KELETAFRIKAI SIKERE

Rómában politikai és katonai szempontból igen nagy fontosságot tulajdonítanak a legutóbbi hadijelentésnek, amely beszámol a doioi (Kelet-Afrika) beszögelés elfoglalásáról. Ezzel olyan terület jutott olasz birtokba, amelyet Olaszországnak már a világháború után kellett volna megkapnia. A mostani győzelem lehetővé teszi Olaszország számára, hogy jobb összeköttetést létesítsen Abesszini, és a Szomáli-föld között.

posóját.

Csáky külügyminiszter részletesen tájékoztatta a bizottságot gróf Teleki Pál miniszterelnök és az ő müncheni látogatásának előzményeiről, továbbá a müncheni megbeszélések tárgyáról, valamint azoknak valószínű nemzetközi hatásairól. Különös hangsúllyal mutatott rá a külügyminiszter arra, hogy feltétlenül szükséges Délkelet-Európában a békét és nyugalmat megtartani, aminek azonban elkerülhetetlen előfeltétele,

hogyan az igazság és az állandó termékeny békének alapjai is megteremtessenek. Barátaink — mondotta a külügyminiszter, — mindkét tételben értenek a magyar kormányval. Tagadhatatlan, hogy eljutottunk tehát egy magaslatra, ahonnan már derengeni látszik a jobb jövő. A magyar kormány reméli, hogy senki sem fogja megdönteni a békés szándékainkat keresztezni, de ha ez bekövetkeznék, ezzel is szembenéznünk.

A külügyminiszter lehetetlennek tartja, hogy meg ne értsék, hogy „jószomszédi viszonyra nemcsak Magyarországnak van szüksége, — hanem talán egyes államoknak még fokozottabb mértékben, mint nekünk.

Mi senkinek sem óhajtottunk győztesen sebeket osztogatni, hanem a józan megegyezés útján, megbízható barátokat és nem aesarkodó ellenfeleket kívánunk magunknak.

Ezután részletesen ismertette a külügyminiszter a magyar-német, a magyar-olasz, a magyar-jugoszláv, a magyar-orosz és a magyar-román viszony jelenlegi alakulását.

Végül rámutatott arra, hogy az eddigi küzdelem szívós és nehéz volt, ha némán is játszódtott le. Hangsúlyozta, hogy a kormány teljesen tudatában van annak, hogy még nem jutott át a szakadékon Számolunk azzal, hogy nehéz küzdelmek sorozata vár még ránk, de Magyarország el van szánva, hogy azokat minden téren megvívja és pedig közös egyetértésben azokkal a hatalmakkal, amelyek már annyiszor segítettek a magyar ügyet egy-egy mérföldkövel előre. Ezzel kapcsolatban újból hangoztatta a magyar nemzet hálaát a tengelyhatalmakkal szemben és óva intett minden magyart azzal a legutóbbi újrálábrakapott „áplapropagandával szemben, amely egyenesen sértette a magyar érdekeket és amelyről nemrégiben is megállapították a hatóságok, hogy idegenek szervezték meg a magyar-német kapcsolatokat megzavarására.

Együttal köszönetet mondott a magyar sajtó ama organumainak, amelyek a legnehezebb időkben is tántoríthatatlanul harcoltak és kiartották a tengelyhatalmak és ezzel Magyarország érdekei mellett.

Az exposé elhangzása után, mely a külügyi bizottság tagjainak általános helyesléssel találkozott, a külügyminiszterhez kérdéseket intéztek Rajniss Ferenc, Baky László, vitéz Somogyváry Gyula, Rátz Kálmán, Hunyadi Ferenc gróf, Peyer Károly, Bródy András, Szentiványi József, Rassay Károly, vitéz Marton Béla és Turesányi Imre.

A kérdésekre a külügyminiszter kimerítő választ adott.

Befejezőül Teleki Pál gróf miniszter intézett néhány szót a külügyi bizottsághoz. Az ülés egy órákor ért véget.

A felsőház külügyi bizottsága délután 6 órákor Kánya Kálmán elnöklésével tartotta meg ülését, amelyen a kormány részéről Teleki Pál gróf miniszterelnök, Csáky István gróf külügyminiszter, a felsőház elnöksége részéről Széchenyi Bertalan elnök és Radványi báró alelnök jelent meg. Ott volt József királyi herceg, Albrecht és József Ferenc királyi herceg.

Kánya Kálmán elnöki megnyitása után Csáky külügyminiszter tartotta meg exposéját, amely nagyvonalokban megegyezett a külügyi bizottságban tartott exposéjával.

Egyedüli felszólaló báró Prónay György volt, aki köszönetet mondott a kormánynak a felsőház külügyi bizottsága összehívásáért és tájékoztatásáért. Biztosította a kormányt a bizottság legteljesebb

bizalmáról és abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a külügyminiszter mindazt feltárta, amelyet a mai órákban elmondani lehetséges és szabad volt. Indítványozta, hogy a kormány iránti bizalom jeléül a külügyi bizottság vegye az exposé egyhangúan, vita nélkül tudomásul.

A külügyi bizottság az exposé lelkes helyesléssel, egyhangúlag tudomásul vette, amiért Teleki Pál gróf miniszterelnök mondott köszönetet.

A szovjet kormány tiltakozása Bukarestben

Bukarest, július 16. A szovjet kormány a moszkvai román követnél és a román kormányval erősen tiltakozott az ellen — miként a közlés is

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor
Pénztári órák: délelőtt 11—1-ig,
délután 4 órától. Telefon: 25-09.
Vasárnap délelőtt 11 órától.

Prolongálva!

Az elmúlt filmdény leghatalmasabb sikert
elért magyar filmje kerül bemutatásra.

Halálos tavasz

Kísérő műsor: MEGJÖTT A POSTA.
Eredeti debreceni helyszíni felvételek a
nagyállomásról, a postások működéséről
és a hortobágyi postáról. — Magyar Hír-
ző. A legújabb világesemények.

Virginio Gayda az új európai problémáról

„A versaillesi rendszer Németországot, Olaszországot és Magyarországot megfosztotta évszázados gazdasági erőforrásaitól és munkalehetőségétől.

Róma, július 16. Az új európai probléma egyre élelnekben foglalkoztatja az olasz sajtót.

Virginio Gayda, a Giornale d'Italia ma cikkét is ennek a kérdésnek szentelt Klemell, hogy az új Európa politikai felépítését gazdasági újajépítés kell hogy kísérje. A versaillesi rendszer legnagyobb gyengéje éppen abban volt, hogy Európát politikailag s gazdaságilag egyaránt kis darabokra tördelte és így elősegítette a politikai és gazdasági versengést. Európa jövőjét csakis nagy érdekességként lehet biztosítani. A versaillesi rendszer ennek éppen az ellenkezőjét tette. A nagy nemzeteket, mint Németországot, Olaszországot és Magyarországot megfosztotta évszázados gazdasági erőforrásaitól és munkalehetőségétől.

A versaillesi rendszer egész politikai felépítésével a győztes államok pénzügyi és gazdasági hegemoniáját szolgálta s nem volt tekintettel a legyőzöttekre. Ez az állapot volt az oka az állandóan megújuló gazdasági versengésnek és az európai szárazföld gazdasági hanyatlásának.

Egész Európa rendszerének gazdasági központja természetesen Németország és Olaszország lesz az egész rendszernek alapja a nyersanyagok igazságos elosztása. Az új európai

szól — hogy rosszul bántak olyan szemlékkel, akik Romániából Bessarábiába mentek. (MTI)

Jugoszlávia a revízió mellett

„A határkérdések újajrendezése ekerülhetetlen”. — Belgrádi vélemény az új európai rendről.

Belgrád, július 16. Jugoszláv politikai körökben már régóta belátták, hogy a balkáni békét bizonyos területi revízió nélkül tartósan biztosítani nem lehet. Ebben az értelemben igyekezett Jugoszlávia ismételtlen érvényesíteni befolyását a Balkánközvettség kebelében, de a legtöbb, amit elért, csak annyit volt, hogy megígérték, hogy a háboru után ezeket a kérdéseket vizsgálat alá veszik.

Jugoszláv politikai körökben leszögezik, hogy Délkelet-Európának az új európai rendbe való bekapcsolódása érdekében a határkérdések újajrendezése ekerülhetetlen s a kérdés békés elintézése érdekében minden államnak áldozatot kell hoznia.

—Jugoszlávia hivatalos tényezői egyébként kezdettől fogva annak a sem

probléma előterében tehát a nyersanyag kérdése áll. Ugyancsak Európa újajépítésének kérdésével foglalkozik a Stampa berlini tudósítója is. A tudósító szerint Németország arra az álláspontra helyezkedett, hogy Európa újajépítésének nem a versaillesi békéből, hanem a westfálai békéből kell kiindulni.

Itteni sajtókörökben egyébként figyelmet keltettek a német sajtónak az új Európával foglalkozó cikkel, melyek hangsúlyozzák, hogy Németország és Szovjetország érdek területüket a múlt év őszén kötött megegyezésben pontosan elhatárolták. Felmerült a kérdés, hogy ezekben a körökben vajjon hasonlóképp megtörtént-e az érdeklételek elhatárolása Szovjetország s Olaszország között is? Itteni politikai körök tudomása szerint ez még nem következett be.

Azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint Szovjetország és Olaszország között tárgyalások indulnak meg és a két ország államférfiai között a közeljövőben találkozásra kerül sor, illetékes olasz helyen sem meg nem erősítik, sem meg nem cáfolják. — Ugyancsak nem cáfolják és nem erősítik meg Ciano gróf külügyminiszter második berlini útjának hírére sem.

legességi politikának a hívei voltak, — amely Németországra és Olaszországra támaszkodott a Balkán békéjének fenn tartása érdekében. Németország erejével is teljesen tisztában voltak Jugoszláviában és meglepetést csupán Franciaország és Anglia gyengesége keltett. Erre a gyors német győzelemre senki sem számított és a háboru kitérésakor jugoszláv politikai körök attól féltek, hogy az európai vizsály évekig eltarthat és a kontinens egész gazdasági életét tönkreteszli. A gyors győzelem tehát kettős örömet váltott ki Jugoszláviában: egyrészt lehetővé tette, hogy Jugoszlávia történelme folyamán első ízben — kimaradhatosan az európai vizsályból, másrészt megrövidítette a gazdasági válságot, ami minden háborúnak velejárója.

A japán kormány benyújtotta lemondását

Tokió, július 16. A japán kormány elhatározta, hogy benyújtja lemondását.

Tekintettel arra a mozgalomra, amely oKonoye herceg volt miniszterelnök vezetésével egységes nemzeti pártot akar megalakítani Japánban, az ismert seiyukai-párt 41 évi fennállás után feloszlik. (MTI)

A kormány keddi rendes ülése előtt Hata hadügyminiszter felkereste a miniszterelnököt s feltárta előtte azokat az alapelveket, amelyeket a hadsereg „az új politikai kerendezkedés” ügyében kíván követni. Kérte a miniszterelnököt, fontolja meg a hadsereg álláspontját. A megbeszélés során nem történt végleges döntés s valószínűleg

ma és holnap még további megbeszélések lesznek a miniszterelnök és a hadsereg között.

A Seiyukai-párt tulzó konzervatív csoportja bejelentette, hogy csatlakozik a nemzeti párthoz.

A kormány keddi rendes ülése előtt Hata hadügyminiszter felkereste a miniszterelnököt s feltárta előtte azokat az alapelveket, amelyeket a hadsereg „az új politikai berendezkedés” ügyében követni kíván. Kérte a miniszterelnököt, fontolja meg a hadsereg álláspontját.

A megbeszélés során nem történt végleges döntés s valószínűleg ma és holnap további megbeszélések lesznek a miniszterelnök és a had-

sereg között.

Tokió, július 16. Hivatalos jelentés szerint Hata hadügyminiszter a jelenlegi politikai helyzetre való tekintettel, elsőnek jelentette be lemondását. Erre Yonai elhatározta, hogy az egész kormány lemondását ajánlja fel a császárnak. Yonai mr útban van a császárhoz, aki hajamai nyári székhelyén tartózkodik.

Róma, július 16. A Giornale d'Italia tókioi jelentése szerint a japán kormány beadta lemondását.

A római japán követséghez érkezett hírek szerint az új miniszterelnök Konoye. A Stefani Iroda tókioi jelentése szerint a japán belpolitikában nagy változás áll küszöbön. Egyre erősebb az az irányzat, amely az országnak egységes politikai vezetést akar adni. Új egységes nemzeti párt alakul, amelynek vezetését szintén Konoye herceg veszi át.

A csüggedés jelei Angliában

Róma, július 16. A Popolo di Roma rámutat arra, hogy a folytonos pusztító német légitámadások és az angol légvédelem teljes tehetetlensége következtében Angliában nagy az izgalom és a csüggedés jelei mutatkoznak.

Az angol kormány a nehéz helyzetet propagandaszökökkel akarja leplezni, a propaganda ellentmondásai azonban még inkább hozzájárulnak a lakosság izgalmanak növeléséhez. A „hallgatás” elvén alapuló mesterkedés után, amely meg akarta akadályozni a végzetes hírek terjesztését, most új jelszót adtak ki: „Ha beszélni akarsz, beszélj a győzelemről!”

Angol hadijelentések

Nairobi, július 16. (Reuter) Az angol hadijelentés közli: Hétfőn az északi határvidéken nyugalom volt. A turkvaai angol csapatok visszavonultak, miután elvégezték feladatukat: a namaraputhi ellenséges állások szétrombolását.

Kairo, július 16. Az angol légihaderő jelentése szerint, az angol repülőgépek ismét támadták Tobrukot. A ledobott bombák több célt telibe találtak. Brit bombázók több találatot értek a bardiai tüzérégi löszerraktár ellen intézett támadás során.

London, (Reuter) A belbiztonsági minisztérium jelenti: kedden délután egy ellenséges repülőgép Skócia északi partjain több bombát dobott le. Néhány ház összeomlott. A bombázás folyamán azonban csak néhány ember sebesült meg. A repülőgépet később Anglia felett lelőtték.

A Themze védelme

Stockholm, július 16. Londonban bizonyos terveket dolgoztak ki, melyek a Themze katonai védelméhez járulnának hozzá. Így hétfőn közölték, hogy nem adnak ki többé halászati engedélyeket és az eddigi engedélyeket azonnal bevonják. Ezenkívül minden illetéktelennek megtiltották a kikötők és más fontos katonai pontok megközelítését. Ilyen helyeken csak külön írásbeli engedéllyel lehet tartózkodni. Ezenkívül különböző övintézkedéseket tesznek a repülőgépek ellen a Themzen való kikötése, híd-robbantások és más katonai műveletek megakadályozására.

A Máv elnöke Berlinbe utazott

Vitéz nagybányai Horthy István, a Magyar Államvasutak elnökgazdája dr. Szinte János miniszteri tanácsos, MÁV igazgató kíséretében Berlinbe utazott.

Olaszország és Egyiptom

Róma, július 16. Olasz politikai körökben megállapítják, hogy Anglia és Egyiptom közötti kapcsolatok egyre feszültebbé válnak. Különösen jellemzőnek tartják az angol kormánynak azt a kívánságát, hogy Egyiptom szolgáltatassa vissza Angliának az Angliától vett hadianyagot. Az angol eljárással szemben Olaszország kitart a Duce június 10-i beszédében megjelölt politika mellett. Eszerint a háborút nem akarja kiterjeszteni Egyiptomra és a hadműveleteket csak olyan mértékben terjeszti ki Egyiptomra, amilyen mértékben azt az Egyiptomot jogtalanul megszállva tartó angol haderő támadás elleni visszahatás szükségessé teszi. Az olasz csapatok azonban a legnagyobb figyelemmel vannak az egyiptomi nép érdekeire.

Belecsapott a villám egy istállóba

Kedden éjszaka ismét hatalmas zivatar vonult át Debrecen felett. Fél-tizen órákor nagy zápor keletkezett a víz patakokban ömlött alá, heves mennydörgés reszkettette meg a levegőt, villámok cikáztak, vakító fényt árasztva. A zápor éjfélutánig tartott és a földre szakad óriási vízmennyiség következtében ismét több helyről jelentették, hogy a víz elárasztott pincéket, s sötét lakásokat is.

A zivatar alatt a villám több ízben lecsapott, de a késő éjszakai órákig csak egyetlen esetet jelentettek be. A villám belecsapott a Károly Ferenc József út 30. szám alatt egy istállóba és felgyújtotta azt. Éjfélután egy órákor értesítették a tűzoltókat, akik ifj. Hatvani Sándor ügyeletes tűzoltógyakornok vezetésével egy teljes őrséggel kivonultak a tűz lokalizálására.

Az istálló Stern Sámuel tulajdonát képezte, melynek teteje szalmából volt és mire a tűzoltók kiértek a helyszínre, már teljesen leégett. Az istállóban szerencsére nem volt semmi s így nagyobb kár nem esett. A tüzet egy órai munka után sikerült a tűzoltóknak lokalizálni.

Rövid táviratok

Pozsony, július 16. Vasárnap a tatári állami fürdőbe megérkezett a magyar kormány delegációja és megkezdte a tárgyalásokat a szlovák delegációval. A tanácskozások különböző gazdasági kérdéseket ölelnek fel.

Marseille, július 16. (Havas.) Mint Vichyből jelentik, Lebrun volt elnök feleségével együtt kedden elhagyta Vichyt.

Róma, július 16. A lapok közlik a francia nemzetvédelmi minisztérium közleményét, amely cáfolja azt az állítást, hogy a francia közelkeleti hadsereg 6000 tisztje és katonája a palesztinai határon át csatlakozott az angolokhoz. A francia közlemény szerint 400 katona önkényéről van szó, akik ismét visszamentek Szíriába, bár az angolok szigorú intézkedéseket fogantartottak.

London, július 16. A tengernagyi hivatal heti összefoglaló közleményében megállapítja, hogy az elmúlt héten nagyobb kereskedelmi hajótér veszett el, mint az előző héten. A múlt heti összes veszteség 114.137 tonna. Ebből 13 hajó 75.833 tonna tartalommal angol tulajdonú képezett, a többi pedig szövetséges, illetve semleges hajó volt.

Elutasították a Teleki Pál gróf ellen benyújtott nyilas összeférhetlenségi javaslatot

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága Putnoki Móric elnökelete alatt tegnap tárgyalta Oláh János budapesti lakos által az 1938. évi XIX. t. c. 167. §-a alapján Abonyi Ferenc és 17 társa ellen benyújtott összeférhetlenségi bejelentést.

Az ügyet Benkő Géza előadó ismertette. Az előadó beszéde után a bizottság zárt ülésen megállapította, hogy a bejelentés az előkészítő eljárás megindítására sem alkalmas.

A bizottság ezután Csia Sándor országgyűlési képviselőnek, gróf Teleki Pál országgyűlési képviselő ellen benyújtott összeférhetlenségi bejelentését tárgyalta. Az ügyet Huszovszky Lajos előadó ismertette. Az összeférhetlenségi bizottság zárt ülésen kiemelt, hogy a Csia Sándor által benyújtott összeférhetlenségi bejelentés még az előkészítő eljárás megindítására sem alkalmas.

Csilléry András lemondott a budapesti pártelnökségről

Budapest, július 16. A Magyar Élet Keresztény Községi Pártja értekezletet tartott. Az értekezleten Csilléry András bejelentette a párt elnökségéről való lemondását.

Beszédében ismertette lemondásának előzményeit és elmondta, hogy 1938-ban a debreceni egyetem meghívta és ő a levéltári választások alkalmával fel is ajánlotta a miniszterelnöknek, hogy lemond pártelnöki tisztéről, de a miniszterelnöknek az volt a háttérrel kivánsága, hogy a választásig maradjon a helyén. Most azonban

egyetemi tanárrá történt kinevezése után átadja helyét az új pártelnöknek. Utalt arra, hogy a miniszterelnök Münchenből hazatérve, minden magyartól fegyelmet és hallgatást kívánt, ő is aláveti magát ennek és kéri, hogy a pártértekezlet is ezt tegye.

A pártértekezlet ünneplésben részesítette a távozó elnököt, akinek helyét Karafiáth Jenő főpolgármester foglalta el. Bejelentette, hogy a miniszterelnök rendelkezése értelmében a pártelnöki tisztséget ő maga veszi át.

Ezer besszarábiai menekült román családot Kolozsmegyében helyeznek el

Kolozsvár, július 16. Enescu alvezetes prefektus bejelentette, hogy mintegy 500-1000 besszarábiai menekült családot szándékozik elhelyezni Kolozs megyében. — (MTL)

Bukarest, július 16. A román királyi operaház elbocsátotta zsidó alkalmazottait.

Nagyváradról jelentik: Néhány nappal ezelőtt hatósági rendelettel megtiltották Nagyváradon a külföldi rádiók híreinek hallgatását és továbbadását. A rendőrhatalóság szombaton módosította a rendeletet és eszerint a rádió híreit magánlakásokban szabad hallgatni, csak nyilvános helyiségekben nem. Magánlakásokban is csak zárt ablakok mögött.

Bukarest, július 16. A román hadseregben alkalmazott jugoszláv kiképző tiszteket a jugoszláv hadseregben alkalmazott román kiképző-tisztekekhez hasonlóan szabadságolták. Az intézkedést közös megegyezés alapján tették.

Bukarest, július 16. (Stefani) A téli hivatalos Románia a román királyság sorsáról, a Róma-berlini tengely által tervezett új európai rend keretében. A szerző a különböző államok gazdasági szerepéről, mind Rómában, mind pedig Berlinben kifejezésre juttatott eszmét veszi alapul és megállapítja, hogy Románia a Németország és Olaszország által már kedvező eredménnyel kipróbált gazdasági rendszerben kívánja elfoglalni helyét. Az ország így végül élvezheti majd a jólétet és felvirágoztatja azt, amelyet eddig termőkinésének gazdagsága megett sem tudott elérni.

Manoilescu miniszter nyilatkozataival kapcsolatban a „Romania” hangszólyozva, hogy Románia végkép felégette a múltjával összekötő hidat és szakított az érdekeinek meg nem felelő politikával. A román érdekeket legjobban a tengely felé való közeledés szolgálhatja, — írja a lap. (MTI)

A csikágói elnökjelölő gyűlés

„Az amerikai demokrata párt sem hajlandó résztvenni külföldi háborúkban”

Csikágó, július 16. (Stefani) A demokrata pártgyűlés első napja Bankhead szenátor beszédével zárult. A szenátor hangsúlyozta, hogy a párt nem híve a háborúnak és semmiesetre sem hajlandó résztvenni külföldi háborúkban. Hozzátette mindenesetre, hogy a demokraták támogatni kívánják Angliát és az amerikai nemzetvédelem fokozását óhajtják.

Egyes pártvezérek ellenzik Roosevelt újjavasztását, de a párt többsége úgy látja, a harmadszori jelölés mellett foglal állást.

Hull önként mondott le az alelnökségről; jelöltül Byrnes szenátort, Stark missouri kormányzó, Baybun képviselőt és Douglas bírót emlegetik.

Washington, július 16. A jelek arra mutatnak — csikágói demokrata körök tájékoztatása szerint, hogy nem kétséges Rooseveltnek kilenczades szótöbbséggel való jelölése. Hétfőre ezt a jelölést már biztosították mondták. Vezető demokrata férfiak nyilatkozatai arra

következtetnek, hogy Roosevelt elnök csak egyhangú jelölést fogad el. A Roosevelt-propaganda tehát teljes erővel megindul az elnök újra való megválasztása érdekében. Miközben az amerikai nemzet a legnagyobb türelmetlenséggel várja az eseményeket, Roosevelt válaszával együtt, maga az elnök sport hajóján a Potomac-folyó elhagyott tájaira vonult vissza és ott töltötte hétvégi pihenőjét. — A választásokkal kapcsolatban Wheeler szenátor, az egyik alelnökjelölt, vasárnap este rádióbeszédet mondott, melyben kijelentette, hogy olyan választási program elfogadását követeli, amely a Roosevelt felfogásánál sokkal határozottabban foglal állást az európai bonyodalomba való beavatkozás ellen. „Kifejezésre kell juttatnunk világosan, hogy nem óhajtunk résztvenni az európai háborúban” — fejezte be rádióbeszédét Wheeler.

Kiélesedik a helyzet Anglia és Japán között

Sangháj július 16. (Reuter): A japán hadihajók s repülőgépek megkezdtek a hadműveleteket a hangszuh öböl környékén. A japán hatóságok tudvalevően hétfőn figyelmeztették az angol kereskedelmi hajókat, hogy hagyják el a kínai partvidéknek még el nem foglalt négy kikötőjét.

Az angol hatóságok közölték a japán hatóságokkal, hogy a még el nem foglalt négy kínai kikötők ellen a közeljövőben megindítandó hadműveletekről kiadott értesítés nem fedi a tényeket s a japánoknak kell vállalniok a teljes felelősséget mindazokért a veszteségekért és károkokért, amelyek az angol hajókat ezekben a műveleteknek eredményeképpen érik.

Csunking, július 16. Többnapos szünet után tegnap ismét megjelentek a japán repülőgépek Csunking felett. A japán gépek sok robbanó és gyújtó bombát dobtak le. (FTL)

FELTARTÓZTATOTT ANGOL LŐSZERSZÁLLITMÁNY.

A félhivatalos brit hírszolgálati iroda jelentése szerint egy japán hadihajó, amely Woshing előtt őrszolgálatot végzett, Woshing előtt feltartóztatta és kikutatta a Chenkin angol gőzöst. A hajón egy hadviselő államból származó és egy japán erőtől megszállott országba rendelt lőszert találtak.

A japánok ezt valószínűsleges ellenséges cselekedetnek tekintik. (MTI)

Még sok termőföld van víz alatt

Az országos árvízvédelmi kormánybiztoságának még mindig rendkívül sok munkája van a vizek kártételeinek eltüntetésével. Az ország több részén igen sok termőföld áll még víz alatt. — Ezeket a megmaradt vadvizeket erősen szaporította a Medárd napja óta tartó sok esőzés.

Az esőzés megnehezítette a vizek által összerombolt házak újjáépítési munkálatait is.

A legtöbb helyen az árvízkarosultaknak építendő új házakat úgy tervezték, hogy alapjuk terméskő, vagy téglá, a vízálló tartós alakra pedig vályogfalat építettek volna. A vályogvetési munkálatokat azonban megakasztotta és lehetetlenné tette az esőzés.

A tervek szerint július elejére már valamennyi új háznak készen kellett volna lennie, a sok esőzés miatt azonban igen sok helyen még meg sem tudták kezdeni a falak felépítését.

Vitéz dr. Bonczos Miklós, árvízvédelmi kormánybiztos úgy határozott, hogy ahol a vályogfalakat felépíteni mind-éideig nem tudták, téglafalakat építenek.

Rendelkezésre most vármegyénként összeírják, hogy vályoghányában hol s hány házat kell téglából felépíteni. A számítások szerint házaként a vályog és a téglafal között 3-400 pengő árkülönbség van. Nagyobb mennyiségű téglára van szükség, éppen ezért a kormánybiztoság érintkezésbe lépett a téglagyárakkal és sikerült biztosítani az építkezésekhez szükséges téglát. Néhány százezer pengő kiadási többletről van szó, — mint értesülünk — ezt az összeget azonban Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a kérdés iránt érzett teljes megértéssel, a kormánybiztos rendelkezésére bocsátotta.

MEGJELENT

Debrecen 1940 évi címtára
a Debreceni Kereskedő Társulat kiadásában, 610 oldal terjedelemben, pontos, gondos összeállításban. Tartalmazza Debrecen összes hivatalait, intézményeit, egyesületeit, kereskedelmét, iparát és az összes háztulajdonosokait.
Minden könyvkereskedésben kapható.

Hungária filmszínház.

MA UTOLJÁRA a ragyogó NŐTI BOHÓZAT!

DUNAPARTI RANDEVU

Kabos, Csontos, Perczel Zita, Ráday alakításával!

Előadások délután 5, 7, 9 órákor.

VILÁGHIRADÓ!

Rendelést adott ki az iparügyi miniszter a munkaadók és a leventeköteles munkavállalók kapcsolatáról

Vitássá vált, hogy a munkaadó köteles-e megfizetni munkabéren azt az időt, melyet leventekiképzésben tölt el az alkalmazottja. Ezt a vitát eldönti a most megjelent ipari rendelet, mely kimondja, hogy a munkaadó a leventeköteles ifju munkaidéjét munka, vagy szolgáltatásáé — az egyébként fennálló jogszabályok korlátai között — úgy oszthatja be, hogy a leventeköteles ifju a rendes heti leventekiképzés miatt a munkaidőből ne mulasszon. A munkaidőnek ilyen beosztását nem engedik meg úgy, hogy az alkalmazottat a zárartatás ideje alatt foglalkoztassák, — vagy hogy annak éjjel is keljen munkát végeznie.

Ha a munka- vagy szolgáltatás akárcsak egyébként fennálló jogszabályok korlátaira tekintettel akár saját elhatározásából — a leventeköteles ifju munkaidéjét úgy osztja be, hogy az alkalmazott a megállapított munkaidőből a rendes heti leventekiképzésben való részvétel miatt mulaszt, a munkaadó az alkalmazottnak a mulasztás tartamára is köteles bért fizetni, tehát az alkalmazott he, havi, vagy napi béréből ezen a címen semmit sem vonhat le úrbéréből, vagy — teljesítménybér esetében — átlagos órabéreként a mulasztott időre is köteles megfizetni.

Ha munkaadó, vagy szolgáltatás az elmulasztott időre járó munkabért nem fizeti meg teljes egészében, büntetőjogi lag felelősségre vonható. A leventekötelezettség teljesítésére kellő szabadidőt kell a leventeköteles részére engednie s a leventekötelezettség teljesítése miatt a leventekötelest hátránnyal sújtania, a munkából, vagy szolgáltatásból elbocsátania nem szabad. A szolgáltatásnak azt a eseményét, amellyel leventekötelest leventekötelezettségének teljesítésében szándékosan akadályozza kötelezettségének teljesítése miatt hátránnyal sújtja, vagy alkalmazásából elbocsátja, két hónapig terjedhető elzárással büntetik.

A rendelet minden részletéről felvilágosítást adnak az Ipartestületnél az érdeklődőknek.

Hogyan esett el Speck német altábornagy

Von Speck lovag, altábornagy hősi haláláról, aki csapatai élén esett el, egy német haditudósító most közelebbi részleteket közöl, amelyekből kitünik a német tábornok haláltagvető bátorsága.

Egy előre küldött szakaszra azt a feladatot bízta a német hadseregparancsnok, hogy kényszerítse ki az egyik folyón való átkelést. Speck tábornok azonban még a parancs végrehajtása előtt maga is személyesen meg akart győződni az átkelés lehetőségeiről és vezérkarával együtt kiment ahhoz a hídfoálláshoz, amely az innenső parton már a német csapatok kezében volt. Röviddel azután, hogy a vezénylőtábornok a tűzvonalba érkezett, ahol egyik hadosztályparancsnokával tárgyalt, az ellenséges tüzelés megélenkült.

Néhány perc múlva esata fejlődött ki. A franciák megkísérelték, hogy a tábornok és vezérkara visszavonulási útját elvágják. Köröskörül gránátok esapódtak be. A vezénylőtábornokot golyó találta mellén, a hadosztályparancsnok a felső karján sérült meg. Az ellenséges golyózáporban vitték azután a súlyosan sebesült tábornokot a legközelebbi fedezékbe. Hármán: a sebesült hadosztálytábornok, a vezérkari főnök és egy parancsörztisz. A tábornok autójának vezetője pedig vakmerően az ellenséges tüzből, alig száz lépésnyire az ellenségtől, odavezette a kocsiát a fedezékhez és a sebesült főparancsnokot kivitte az ellenséges tüzből. Nemsokára olyan súlyosra fordult Speck altábornagy állapota, hogy az utat képtelen volt folytatni. Azonnal orvost hívtak, de mire az megérkezett, a tábornok meghalt.

A varsói fogoly Emberesapda

2 attrakció! Ma fél 7 és 9 órakor a METEOR mozgóban. Holnap: Havi 200 ft

Német hadijelentés angol repülőterek és kikötők elleni támadásokról

Vezéri főhadiszállás, július 16. A német véderőfőparancsnokság közli: Egy tengeralattjáró 23.600 tonna ellenséges kereskedelmi hajótér elsüllyesztését jelent. Egy másik tengeralattjáró erősen védett hajókaravánból egy 9000 tonnás ellenséges tartályhajót torpedózott meg.

Július 15-én megismételt légitámadások során a La Manche esatornában brit kereskedelmi hajóegységekből három, összesen 18.000 tonna ürtartalmú kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. Öt másik kereskedelmi hajó

bombatalalatok következtében megsérült.

Légierők a nap folyamán megtámadták a pembroke-i st. anathami, a plymouthi és a bichesteri repülőtereket, a cardffi és brightoni kikötőberendezéseket, valamint egy yeovilli repülőgépgyárat. A ledobott bombák sok tüzvész és robbanást okoztak.

Angol repülőgépek az elmúlt éjszaka folyamán Észak és Nyugat-Németország több helyén ismét bombákat dobtak, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna. (MTL.)

Olasz hadijelentés

Hat romboló közül lötte ki áldozatát egy olasz tengeralattjáró. A haitai olajközpont pusztulása — Előretörés Kenyában.

Valahol Olaszországban, július 16. A véderő főparancsnoksága jelenti. A tegnapi hadijelentésben megemlített torpedóromboló-elsüllyesztés egy olasz tengeralattjáró véletlen és szerencsés találkozásának köszönhető, amely vitézül felvette a harcot hat ellenséges torpedórombolóval szemben.

Egy repülőalakat Palesztinában a haitai támaszpontot, amely fontos olajközpont, bombákkal megtámadta. A bombák különböző raktárakat, a kőolajfinomítókat és más berendezéseket találtak el és nagy tüzvészeket okoztak.

A támaszpontjaira visszatérő olasz repülők a tüzvész még kétszázkilométeres távolságból is látták. Egy Tobruk ellen intézett eredmény-

telen légitámadás során egy angol repülőgépet lelőttünk. A repülőgép legényességét foglyul ejtettük.

Az olasz csapatok Kelet-Afrikában előre kidolgozott hadműveletek során elfoglalták Sukeila, Terkale, Tagaba, Kokiya és Danisa községeket.

A hadművelet következményeképpen a Kenyából a szomáliföldi Dolo felé irányuló ék eltűnt és ennek a gyarmatnak az arconvala kereken 300 kilométerrel megrövidült.

A Rudolfo-tó területén huzódó olasz állások elleni ellenséges támadókísérletet az ottani lakosság segítségével eredményesen visszavertük. Az ellenséges súlyos veszteségeket szenvedett.

Ismétlődő tüntetések Gibraltárban

Madridi jelentés szerint Gibraltárban egyre inkább kiéleződik a helyzet, mivel nemsokára lejár a határidő, amelyet az eltávolítandó lakosságnak adtak, hogy más angol gyarmatokra szállítsák őket. A lakosság tovább folytatja tiltakozó tüntetését a kiűritési parancs ellen és naponta zajos tüntetések

folynak az uccákon. A tüntetők ellen ismételtelen rendőroket és katonai csapatokat vonultattak fel, hogy gyüleseit feloszlassák és felvonulásaikat szétavarrják. Számos letartóztatás is történt. Attól tartanak, hogy komolyabb és véres összetűzésekre kerül sor.

Csökkentenek, korlátoznak Angliában

Angliában, az elegancia hazájában nemsokára eltűnik a keményített gálér és az ingmell, mert nem lehet keményítőt kapni. A tengerentúli rizsből ma már nem keményítőt készítenek, hanem az angol hadsereg élemezésére fordítják. Meghal a magassarkú cipő is, amit kistermetű nők fogadnak meclabúval. Ez azért történik, mert Angliában eddig 50 ezer tonna fát használtak fel női cipősarokra. Ezt az óriási fogyasztást az okozta, hogy igen sok angol nő még ma is 8—9 centiméteres cipősarkot hord, pedig a fára ma igen nagy szüksége van Angliának. A teafogyasztást is korlátozták, pedig Anglia a teavész hazája. A jövő héten a margarin készítményeket csökkentik, bevezetik az egyfajta húsfogyasztást. És nincs messze az idő, amikor a dús-

gazdag angol birodalomban az élelmiszer pazarlást — börtönbüntetéssel sújtják.

Angliában már papírhány is van és ezért elhatározták, hogy az autóbusszjegyeket vékonyabb papírból készítenek. Kimutatták, hogy egy hónap alatt két és fél tonna használt autóbusszjegyet dobáltak el az emberek.

Az Evening Standard, Beaverbrook légügyi miniszter lapja azt követeli, hogy hasznossítsák az „állandó elsötétítés miatt fölösleges” londoni lámpaoszlopokat. A lap követelését az angol hadfelszerelési ipar katasztrófális acéhiányával indokolja és kiszámította, hogy az angol főváros kb. 100.000 lámpaoszlopa kereken 20.000 tonna acélt tartalmaz.

Magyar újságíró útja a bolíviai őserdőig, ahol megölték az indiánok

Röviden közöltük, hogy La Pazból érkező jelentések szerint Révész György fiatal magyar kutatót Észak-Bolívia őserdeiben indiánok mérgezett nyilakkal megölték. Révész György kitűnő riporter volt és legutóbb a budapesti A Mai Nap-nál dolgozott. Mintegy két évvel ezelőtt kivándorolt Bolíviába. Valószínűleg újságíró vére készítette arra, hogy a tizenöt éve eltűnt

Fawcett angol ezredes tragikus sorsú expedíciójának nyomát kutassa. A bolíviai kormány erre megbízást is adott neki. Már hosszabb ideje járta Révész Észak-Bolívia őserdeit, ahol most kalandos vállalkozása során utólérte valószínűleg ugyanazt a végzet, amely Fawcett ezredest is sújtotta.

Fawcett 1924-ben szervezte meg expedícióját, hogy Bolívia őserde-

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosíthatja a legolcsóbban

jében a Halál folyón túl fekvő st. vatagban felkutassa az ősi indián kultúra maradványait. Fiával és annak barátjával együtt nyomtalanul eltűnt azonban a bolíviai „zöld pokol”-ban. Több expedíciót indítottak utánuk a felkutatására, de minden mentő kísérlet meddő maradt. Özvegnye, aki szenvedélyesen foglalkozott okkultista kísérletekkel, mindmáig váltig hangoztatja, hogy férje él és az indiánok foglya.

Zimányi Gyula a piaristák rendfőnöke

A piarista rend magyar rendtartományának új rendfőnöke van: a július elején megtartott káptalan jelölése és a rend római egyetemes főnökének ki-nevezése alapján a magyar kegyestanfőrend vezetését Zimányi Gyula eddigi rendfőnöki tanácsos veszi át mint rendfőnök. Tanácsának tagjai: dr. Sebes Ferenc eddigi rendfőnök, Bíró Imre, dr. Balanyi György és dr. Tomek Vince eddigi rendfőnöki tanácsosok.

Nem gyártanak mérges gázokat a németek

Berlin, július 16. A német sajtó élesen szembefordul az angol propagandá amaz állításával, hogy a német gyárak állítólag napi 21 órás munkaidővel mérges gázokat állítanak elő. A lapok kijelentik, hogy ez a semmivel nem igazolható állítás, közönséges rágalom, amelynek nincs semmi más célja, mint hogy megmérgezze a közvéleményt.

Ezzel kapcsolatban a lapok emlékeztetnek arra, hogy Lengyelországban német katonák olyan mérges gázok áldozatai lettek, amelyeket Anglia szállított Lengyelországnak.

24-25 pengős búzaárat vár a mezőgazdaság

Az idei termény-értékesítési rendelet a búza árát lépesőzetesen fogja megállapítani. A búza árával kapcsolatban szabályozzák a többi mezőgazdasági főtermény árát, a rozsét, árpaét, zabét és a kukoricáét. Valószínű, hogy a rozs ára a búza árának 80 százaléka lesz.

A mezőgazdaság 24—25 pengős búzaár megállapítását várja. A búza árának emelése szükségesszerűen követeli meg, hogy a kivitelre kerülő búzáért is többet kapjunk. A kormánynak meg kell fontolnia azt is, hogy a búza árának felemelése maga után vonja a kenyér árának drágulását, a kenyér ára pedig érinti a munkabérek alakulását. Szakértők arra mutatnak rá, hogy a búza termelői árát kb. másfél pengővel emelni lehet a kenyér drágulása nélkül.

Anyagi okok miatt sósavval megmérgezte magát

Németi Józsefné 42 éves asszony, földműves neje, Halasi uca 2. szám alatt levő lakásán öngyilkosságot kísérelt meg. Az elkeseredett asszony kishazánál maradt, sósavval megmérgezte magát. A házbeliek eszméletlen állapotban találtak rá. Ertesítették a mentőket, akik Németi Józsefnét a belgyógyászati klinikára szállították. Állapota súlyos. — Mivel nem lehetett kihallgatni, így tetének okát a rendőrség ezeitig nem tudta tisztázni, valószínű azonban, hogy anyagi okok miatt kísérelt meg öngyilkosságot.

Zog exkirály Amerikában akar letelepedni

Washington, július 16. Hír szerint Zog volt albán király családjá és a maga számára beutazási engedélyt kért Amerikába. Zog az Egyesült Államokban szeretne letelepedni. A hatóságok még nem adták ki a volt királynak a beutazási vízumot.

Ref. lelkipásztorok csendes napja

Debreceni lelkipásztorok csendes napot tartottak a Diakonissza Otthonban. A napot dr. Révész Imre püspök bibliai tanulmánya vezette be. Utána dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és Kovács József lelkipásztor tartottak előadást, melyhez több értékes hozzászólás hangzott el.

A délutáni lelkipásztor-gyűlésen Mezey Béla lelkipásztor tett javaslatot a jövő évi bibliaórai és bibliaköri munkaprogramról. A lelkipásztorok családtagjai számára rendezett konferencián dr. Makkai Sándorné theológus professzor neje tartott előadást a lelkészcsaládoknak a gyülekezet életében betöltendő szerepéről. A lelkipásztorok csendes napját Révész Imre püspök kezdeményezésére ezúttal másodszor tartották meg.

Fiatalkorú biztosítottak napközi (hétvégi) üdültetése

Az Országos Társadalombiztosító Intézet a Fiatalkorú biztosítottakat ez év nyarán is részletesen kívánja napközi üdültetésben. Az üdültetést július és augusztus hónapokban vasárnapi kirándulások keretében bonyolítja le. Napközi üdültetésben részt vehet minden olyan 18 évet még be nem töltött fiatalok fiú és leány O.T.I. biztosított, aki a f. évben elküldéses üdültetésben nem vesz részt. MABI biztosítottak napközi üdültetésben nem részesülhetnek.

Az üdültetésben résztvenni kívánó biztosítottak jelentkezhetnek a kerületi pénztárnál (Petőfi-tér 7. sz. ajtó 10.) a hivatalos órák alatt.

OTI Debrecen Kerületi Pénztára.

Ismét kitüntette a kormányzó Hollóssy Istvánt

A Magyar Vidéki Sajtótudósító Jelentő Budapestől: Magyarország kormányzója megengedte, hogy a magyar idegenforgalom fejlesztése és a Budapesti Nemzetközi Vásár kivételesen nehéz körülmények között való szervezése körül szerzett érdemeitért Hollóssy István m. kir. kormányfőtanácsossal az államfő elismerése ismételt ismertetése. Az egész ország gazdasági és idegenforgalmi körében óriási örömet és meglepetést keltett a kitüntetés híre, hiszen Hollóssy István több, mint egy évig állt az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal élén és ott olyan kiváló eredményeket produkált, amelyek segítségével a külpolitikai zavarok miatt katasztrófálisnak jósolt 1939. idegenforgalmi évben a magyar szálloda- és penzióipar a nagy külföldi kérészek ellenére a belföldi vándorforgalom felélesztésével üzleti forgalmát az ország eddig legjobb idegenforgalmi éveivel hasonló sikerrel zárta.

De az ismételt kitüntetés méltán megilleti Hollóssy Istvánt a Nemzetközi Vásár fejlesztése körüli érdemeiért is. Vezetése alatt az idei Nemzetközi Vásár nemcsak megtartotta 35 év alatt kialakult kereteit, hanem a háborús válság éve ellenére még újabb, igen lényeges további fejlődésről tett tanúságot.

A vidéki közvélemény kétszeresen is örülhet Hollóssy István kormányzói kitüntetésének, mert Hollóssy úg az OMH elnöki székében, mint a Nemzetközi Vásár igazgatói pozíciójában mindig rendkívüli súlyt fektetett a vidéki érdekek védelmére és támogatására, ami már csak azért is jóleső gesztus, mert a vidék a pesti tényezők részéről egyébként igazán nincs a téren elkönyvezetve.

Genealogia nemesség és őskutató iroda Debrecen. Ferenc József út 43. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történeti és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb őstörzsi összeállítását, örökségi ügyekben leszármazási okmányok felkutatását stb.

Az idén valószínűleg elmarad a debreceni Nyári Egyetem

Több mint egy évtizeden át a nyári Debrecen egyik jellegzetes eseménye volt az augusztus 1-20. között megrendezésre kerülő Nyári Egyetem. A Nagyerdő lombkoszorúza fái között elterülő Központi Egyetem homlokzatára felvonó a különböző nemzetek színeit, a város uccáin színes, exotikus viaszidő idegenek tüntek fel, bábeli nyelvzavar töltötte be az ősi civisváros uccáit. Debrecen egyik jellegzetessége lett a Nyári Egyetem, egy nagyon szép és magyar gondolat megvalósítása, mely a gondolat parányi magvából itt terebélyesedett ki egész Debrecen szemé

előtt. Az idén, úgy értesülünk, hogy nem lesz megtartva a Nyári Egyetem 18 napos tanfolyama. Pedig jelentkezők most is voltak, közel 200-an jelezték jövetelüket, azonban a mai különleges, súlyos eseményektől terhes idők mégis aligha teszik lehetségessé a nemzetközi méretű debreceni szünidei tanfolyam megtartását. Értesülésünk szerint most már végleges, hogy az idén elmarad a Nyári Egyetem és ezzel egy kedves, hangulatos szünidő és gazdag kulturális események sorozatával lesz szegényebb a közönség.

Leütötte ásóval az anyósát, majd petróleummal öntözte és meggyújtotta

Borzalmas családi dráma történt Apátfalva községben, ahol Varga Gergely 46 éves földműves az anyósával, özvegy Barcsó Andrásnéval összekülönbözött. A 82 éves anyós és veje annyira összeveszték, hogy Varga a kezében lévő ásóval leütötte az öreg asszonyt, majd behúta a szobába. Az eszméletlen asszonyt befektette

az ágyba és alaposan megöntözte petróleummal és felgyújtotta. A lángok felecsaptak az ágyról, mikor Varga kirohant és felakasztotta magát. A szobából kituduló füstrel elősiettek a szomszédok, akik még élve mentették ki az öreg asszonyt és kórházba szállították. Varga Gergelyt halva találták meg.

Elrendelték a ruszin nyelv hivatalos alkalmazását a kárpátaljai közigazgatásra és oktatásra

Ungvár, július 16. Kárpátalján a felmerült kívánalmaknak megfelelően a kormányzói biztos egységes ruszin nyelvtant készített, amit most adott ki a kárpátaljai terület kormányzói biztos hivatal.

Báró Perényi Zsigmond kormányzói biztos a most megjelent nyelvtanban megállapított ruszin nyelvnek hivatalos alkalmazását a kárpátaljai közigazgatásra s oktatásra névre kötelezően elrendelte.

A német tengeri agarak

Németország nagymértékben növeli gyorsnaszád flottáját

Berlinből írják: A hadijelentések ismételtlen beszámoltak a gyorsnaszádnak, ennek a legújabb tengeri fegyvernemnek sikereiről. Abban az egyszerű megállapításban, hogy egy gyorsnaszád megsemmisítette az ellenséges cirkálóit, nyilvánvaló ezeknek a kis hadihajókknak rendkívüli fölénye a sokkal erősebb ellenfelekkel szemben és kitűnik ennek a modern fegyvernek veszélyes volta és sokoldalú alkalmazási lehetősége.

A gyorsnaszád a jelenlegi háború találmánya, emlékeztet a nemrég mult idők kis torpedónaszádaira. Mivel ezekből a torpedónaszádokból idők folyamán a tekintélyes torpedórombolók fejlődtek ki, szükségessé vált, hogy a torpedónaszád eredeti céljának megfelelően új hajótipus alakuljon ki, mely kicsi, de a lehető leggyorsabb legyen. Így keletkezett az utóbbi években hosszás kísérletek után a gyorsnaszád, amely lényegében a torpedónaszád ősi formája.

Ennek a gyorsnaszádnak gyorsasága és mozgékonyasága sokkal nagyobb, mint a torpedónaszádoké. A német gyorsnaszádok, amelyek fölényüket legutóbb a La Manche csatornában és azelőtt Norvégiában ismételtlen bebizonyították, már nem gőzgéppel, hanem erős Diesel-motorral vannak felszerelve s ez magyarázza rendkívül gyorsaságukat. Ennek a gyorsaságnak köszönhetőek ezek a kis hadihajók emevezésüket is és ezért hívják azokat tengeri agaroknak. Ez az óriási gyorsaság teszi számukra lehetővé az ellenséges hadihajók villámgyors üldözését, másrészt pedig az ellenséges tüzérség tüzeinek kikerülését.

Ezeket a gyorsnaszádokat a „tengerstukálnak” is nevezik, vagyis a híres német zuhanóbombázó repülőgépekkel hasonlítják össze. Ezt az elnevezést veszélyes fegyverzetükkel érdemelték ki. Ezen a néven emlegetik őket az ellenség, mivel az ellenséges hajókat ugyanúgy célozzák meg, mint célpontjukat a zuhanóbombázók, vagyis ma-

gával a hajó testével, tekintettel arra, hogy két torpedócsővük mereven be van építve a hajótest fedélzetébe. Amíg a parancsnok a naszádot az ellenséges hadihajóra irányítja, kezét az első szerkezeten tartja és várja a tüzelésre szóló parancsot. A következő pillanatban a süritett levegő sziszegését hallani, majd a torpedó csattanását, amint a tengerbe hull néhány másodperccel később és hatalmas robbanással éri el célját. Az ilyen gyorsnaszádon való szolgálat rendkívül kemény és sokoldalú kiképzést kíván mindenkitől, mivel a hajó egész legénysége a parancsnokkal együtt mindössze tizenkilenc ember.

Ezekben a gyorsnaszádokon a legszűkebb helyen mindaz egyesítve van, ami szükséges, hogy a kis hadihajóknak megadja a teljes önállóságot. A parancsnok a naszádot a kormány felől irányítja és parancsait közvetlenül adja ki a kormányosnak és távirásznak. Mivel a gyorsnaszádot újabbban nem csak a part közelében vetik hárba, hanem távolabb is a nyílt tengeren, a hajó legtekintélyesebb részét a torpedók és a motor üzemanyagát tartalmazó olajtankok töltik ki. Ezenkívül a legénység szobája egy kis konyha és a parancsnok fülkéje van a hajón.

A németek ezeknek a gyorsnaszádoknak két anyahajót építettek, hogy távolabbi utakra kísérhessék el azokat az utánpótlással lássák el. A két gyorsnaszád-anyahajó a „Tsingtau” és a „Samoa”. Ezekben az anyahajókon javítóműhelyek, tábori kórház, műtőhelyiségek, gyógyszerládák vannak. Az anyahajók fedélzetén tartózkodik a gyorsnaszád flotta mérnöke is, speciális munkásaival, akik felelősek azért, hogy a gyorsnaszádok gépei kifogástalanul működjenek.

A legújabb német tengeri fegyvernem felhasználási lehetősége igen sokoldalú. Ma cirkálókat, holnap torpedórombolókat üldöznek és pusztítanak el, egyszer vízbombákat dobnak le a tengeralfülrőkre, máskor repülőgé-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

pek ellen harcolnak két léghárító gépfegyverükkel, miközben maguk gyorsan ide-oda cikáznak a vizen, hogy elkerüljék az ellenséges repülőbombákat, sőt mesterséges ködfeljelző-készülékekkel is fel vannak szerelve úgy, hogy az ellenség elől ködfelhőbe burkolóznak.

Megölt huszonkét bányászt a bányalégrobbanás

Newyorki jelentés szerint a Sonmanban lévő szénbányában 2000 méter mélységben bányalégrobbanás történt és a mélységben dolgozó bányászokat elzárta a külvilágtól. A mentési munkálatok során sikerült eddig 22 halottat felszínre hozni. Nem hiszik, hogy a többiek közül egy is életben maradt volna.

Ismét kigyulladt egy román olajforrás

Zürichi jelentés számol be arról, hogy egy román olajforrás ismét kigyulladt. Ez már a második égő forrás 24 órán belül. Hír szerint a tüzet hatalmas robbanás előzte meg. A hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe, hogy megóvják az olajmezők biztonságát.

Árvízvédelmi alap létesítését kéri

Az Országos Mezőgazdasági Kamara előterjesztést tett az árvízvédelem és a belvizek szabályozásának hatályosabbá tételére. A javaslat rámutat arra, hogy a gazdaságunk a saját erejéből nem tudja viselni a magas költségeket. Azt kéri, hogy a földművelésügyi kormány gondoskodjék olyan alap létesítéséről, amelynek segítségével az árvízvédelem munkáját erőteljesen fokozni lehetne.

Az erdélyi magyarság vezetőinek tárgyalása a román egypárttal

Bukarest, július 16. Gróf Bánffy Miklós, Gyárfás Elemér és Mikó Imre a magyar népközösség nevében tanácskoztak Moldován Valérával, a Nemzet Pártja főtitkárával, arról a kérdéssel, hogy mi lesz a magatartása a magyarságnak a Nemzet Pártjával szemben. Allólag megállapodás jött volna létre a tanácskozáson és ennek alapján a magyar népközösség vezetői rövidesen felhívást intéznek a magyarsághoz.

Hirtelen halál a Belleglőn

Hirtelen haláleset történt tegnap este a Belleglő 134. sz. tanyán. Harsányi István 37 éves boltiszolga az esti órákban hazaérkezett munkájából és míg felesége a vacsorát főzte, két kis gyermekével játszott. A gyermekével való játszadozás közben Harsányi hirtelen rosszul lett és szívéhez kapott. Majd felállt és néhány lépést tett, eszméletlenül rogyott össze. Ertesítették a mentőket és dr. Paulay tisztiorvos, aki rövid idő alatt a helyszínre érkezett, azonban már csak a beállott halált konstata. A halál közvetlen oka szívbetegség volt. — Az esetről értesítették a csendőrséget és megindult a vizsgálat. A csendőrség kérte az ügyészségtől a boncolás elrendelését a halál okának megállapítására.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, július
13, reggel 8-tól, július 20, reggel 8-ig:
„Kossuth” Piac uca 26., telefon: 29-56. — „Magyar korona” Kálvin-tér
15., telefon: 16-06. — „Arany János”
Csapó uca 66., telefon: 11-78. —
„Hungária” Vargakert, Szoboszlói ut
4 F. sz., telefon: 28-25. szám.

Hősök naplója

— 1915. július 15. — Kiss János, volt
kassai 12. huszárezredbeli tartalékos
szakaszvezető önként jelentkezett arra,
hogy a Zlota Lipán átkelni szándékozó
csapata számára a folyón gázlókát ke-
res. Mivel az ellenség a tulsó parthoz
igen közel volt, a folyó medrét kitű-
zően pártázhatta. Kiss szakaszvezető
galiciai parasztnak öltözött, hogy az
ellenséget megtévesse. Az oroszok
azonban sejtették, hogy a folyó medre-
két újból és újból nekikinduló paraszt
magyar katona és ezért Kiss mind-
annyiszor heves tüzeléssel fogadták.
Vitéz szakaszvezetőnk ennek ellenére
sem tárgított, míg megfelelő számú gáz-
lót nem sikerült találnia. Bátor kitar-
lását nagyvezüst vitézségi éremmel ju-
lalmazták.

— A debreceni ref. Dóczy Leányne-
velőintézet igazgatótanácsa pályázatot
hirdet egy leánynevelői és tanítóké-
pzőintézetű magyar-német szakos és egy
természettudomány-földrajz-vegytan
szakos tanári állásra, mely rendes, esetleg
helyettes-tanárul nyer betöltést. Kérve-
nyek augusztus 15-ig a ref. Dóczy Le-
ánynevelőintézet igazgatótanácsához
címezve a debreceni ref. Dóczy tanító-
képzőintézet igazgatóságához nyuj-
landók be.

— Az Országos Ref. Tanáregyesület
augusztus 28—29-én tartja Debreceen-
ben 34-ik rendes közgyűlését. Augusztus
28-án szakosztályi gyűlések lesz-
nek, augusztus 29-én délelőtt 10 óra-
kor ünnepélyes istentisztelet a Nagy-
templomban, melyen prédikál dr. Ré-
vész Imre püspök. 11 órakor közgyűlés
a Kollégium dísztermében. Augusztus
30-án a közgyűlés 150 főnyi résztvevő-
je kirándulást rendez a Hortobágyra.

— A debreceni ref. Kollégium gim-
náziumának igazgatótanácsa pályázatot
hirdet egy természettudomány-földrajz
szakos tanári helyettes tanári állásra,
melyet szeptember 1-én kell elfoglalni.
Folyamodványok a Tiszántúli ref.
egyházkerület elnökségéhez címezve
augusztus 1-ig a debreceni ref. főgim-
názium igazgatóságának címére küld-
dendők be.

— A debreceni Iparos Ifjúság Önkép-
zőköre, kultúrestet rendezett a Vörös-
kereszt Egylet javára. Krisch Károly,
az Iparoskör ügyvezető elnöke mondott
értékes, szép vezető beszédet. Nagy si-
kere volt Kiss Julia által pompás, cse-
nő hangon előadott magyar nótáknak,
valamint Katona Mária és Matolcsy
Ferenc énekszámainak. Hatásos szava-
latokat adott elő vitéz Tóth József, Si-
mon Katóka, Difóca Lajos s sok tapsot
kapott Szabó László, Kovács Ferenc,
Könnny Mihály, Vas Béla és Difóca L.
ügyes szereplése. Az összejövetel tiszta
bevételét, ötven pengőt az Iparos Ifjúság
Önképzőköre a Vöröskereszt céljá-
ra juttatta el.

— Balesetek. Leesett a létráról és
belső sérüléseket szenvedett Dahher Bé-
la 19 éves villanyszerelő. Lónyai uca
19. szám alatti lakos. A sérültet a men-
tők kiszállították a sebészeti klinikára.
Rozsdás szegbe lépett és átszurta lába-
fejét Frid Sándor 7 éves kislfiu, aki Csa-
pó uca 56. szám alatt lakik. — Elestett
az udvaron, ahol üvegdarabok voltak
szétszórva, melyek több helyen megse-
besítették Farkas Gyula 29 éves, Tóth
Árpád uca 10. szám alatti lakost. A
mentők részesítették első segélyben.

— Leforrázta magát egy 16 éves
gyerek. Weisz Erzsébet Széchenyi-ucc
42. szám alatt lakó kislány magára
rántotta a forró levessel telt tálat és
karján, lábán súlyos égési sebeket
szennvedett. A mentők részesítették el-
ső segélyben.

— Hegyaljai Kiss Géza új könyvét,
Kossuth Lajos életét a közoktatásügyi
minisztérium nyomatta ki az állami
népkönyvtárak számára, ötezer példány-
ban. A szerzőnek az volt a célja, hogy a
nagy szabadsághősnek, lángeszű irónak
szónoknak, a honvédségszervező, világ-
járó, örök munkás Kossuthnak a hazá-
jáért mindenre kész államférfiúnak az
életét és jellemét minél jobban megvilá-
gítsa. Három főrészben érdekes címek
alatt tárul fel Kossuth ifju, férfi s öreg
korának híven megelevenített új és bő
anyaga. A magyar ember szívesen éke-
síti hajlékát a Kossuth képével. Hadd
legyen ott a magyar család otthonában
Kossuth életének könyve is! 10 képpel
ára 1 pengő. Kapható a szerzőnél. — A
könyv méltatására még visszatérünk.

— Új gyors- és gépíróiskola SIMAI
MAGDA Rothermere u. 1. Tanfolya-
mokra folytatolagos beiratkozás.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta
kitudóan bevált háziszor, megrögzött
székrekedésnél és annak mindenféle ká-
ros következményeinél, biztos, enyhe és
gyorsan ható, természetes hashajtó, —
mely számos betegségnél az emésztést
javítja és az étvágyat fokozza. Kérde-
ze meg orvosát!

— Kaliforniában egy utasszál-
lítógép lezuhant. A gép öt utasa,
köztük két nő szörnyethalt.

— Angliával akarja megfizette-
ni háborús kárát Norvégia és arra
hivatkoznak a norvég jogászok, a
szövetségeseket terheli a felelősség
a háborús károkért.

— A görög hadseregben szabad-
ságotlók az elővigyázati szempon-
tóból behívott katonaság nagyre-
szét. Arra következtetnek ebből,
hogy tisztázva látják a balkáni
helyzetet.

— Megérkezett 20.000 olasz mun-
kás Bajorországba és a bajor gyá-
rakban fognak dolgozni a néme-
tekkel történt megállapodás értelmé-
ben.

— Betegsége miatti elkeseredé-
sében felakasztotta magát özvegy
Jós Jánosné szoboszlói asszony és
mire rátaláltak, meghalt. Temeté-
sére megadták az engedélyt.

— A vasmadarak háborúja. A most
folyó háború minden eddigi háborútól
abban tér el, hogy amíg eddig szárazon
és vizen folyt az ellenségeskedés, most
ügyszólván a legfontosabb ütközetek a
levegőben zajlanak le. Erről az egész új
háborús technikáról igen szép, eredeti
felvételek kapcsán tájékoztatja olvasóit
a Tolnai Világlapja legújabb számában.

— Kertészeknek a pesti színésznők.
Erről közli rendkívül érdekes, képek-
kel illusztrált cikket a Délibáb színházi
hetilap legújabb száma.

— Az Unnep előfizetési ára negyed-
évre 2 pengő 40 fillér. Mutatványszá-
mot kívánatra készséggel küld a kiadó-
hivatal: Budapest, Dohány u. 12.

— Nyári táplálkozás. A Buvár jú-
liusi száma írja: A célszerű nyári tá-
plálkozás első követelménye, hogy na-
ponta legalább három deciliter tejet fo-
gyasszunk. Hogy ez tiszta tej, tejes-
kávé, aludttej, vagy yoghurt, az lénye-
gében mindegy. — Tojásból hetenként
legalább 3—4 darabra van szükség. Ha
ezenkívül még hetenként kétszer tíz de-
ka túró vagy sajtot eszünk, a szüksé-
ges fehérje jórészt már megkaptuk. —
Ezenfelül bőségesen elegendő, ha az
ember naponta legfeljebb egyszer kis
darab (nyersen lemérve 10 dekás) húst
fogyaszt.

— Vattay Margit tánciskolájában aug.
harmadikán diákkölon kezdődik, Kos-
suth uca 11. szám.

— A Magyar Királyi Postaaltisztek
Országos Egyesületének debreceni cso-
portja, folyó hó 25-én este félhat órakor
tartja rendkívüli közgyűlését, melyre
ezuton hívja meg tagjait a vezetőség.

— Egyhónapi fogházra ítélték a deb-
receni törvénytörésben Kenyeres László
20 éves legényt, aki a debreceni köz-
kórházból, ahol ápolták, gyógyulás után el-
lopott egy ruhát. Kenyeres azzal véde-
kezett, hogy nem volt rendes ruhája és
azért lopott, hogy jobb ruhában léssa
meg a családját. Kenyereset különben,
akit köröztek, a gyűjtőfogházban talál-
ták meg és onnan hozták le a debreceni
tárgyalásra. Az ítélet jogerős.

— Fogház lett a mulatozás vége, két
jósai legény részére. Az elmúlt nap a
jósai kocsmában italoztak a legények
és a csendőrökkel összetűztek. A csend-
őrök felhívásának Oláh Sándor és Saj-
tos Sándor nem engedelmesskedett, sőt
támadólag léptek fel. Hatóságilag el-
leni erőszak miatt megindult az eljárás
ellenük és behozták őket a csendőrök
kedden a debreceni ügyészségre.

— A házassági kölcsönök rend-
szerét a kormány országos kere-
tekből szervezi meg. Törvényes in-
tézkedések teszik majd lehetővé,
hogy minél több kismember tudjon
családot alapítani. A Családvédel-
mi Alap ez évben 48 millió pengőt
fordít a nemes célra, de jövőre már
61 millió pengő áll rendelkezésre
és azután 66 millió pengő.

— Huszár Károly volt miniszter-
elnök pénteken belső vérzést ka-
pott és szombaton vératömlesztést
hajtottak végre rajta. Huszár Ká-
roly Parádón fekszik és csak tíz
nap múlva viszik fel Budapestre
klinikai vizsgálatra. Az orvosok
szerint a volt miniszterelnök álla-
pota javuló.

— Megoperálták Cincár Marko-
vicot, a szerb külügyminisztert,
aki az operáció után már jobban
érzi magát.

— A litván, lett és észk követelése-
ket Amerika zárolta Roosevelt
elnök hétfői rendelete értelmében.

Gyémánt szívű professzor

Klinikai ágyán írta: Traján Ferencné.

Régen, nagyon régen... évekkel ezelőtt...
Itt feküdtem betegem, perálás előtt
Nagy tudós „Professor” áldott keze műve
Hogy talán állottam új életre kelve.

Tizenöt év telt el azóta sejttem!...
Most újra itt vagyok Klinikai ágyra
A nagy tudós elé vissza kellett térnem

Szomorú, fáradtan, rongált egészségben,
De hittel, reménnyel „teljes bizalommal”:
A jövőben néztem, hogy a nagy tudós „Professor”
Meggyógyíthat engem.

Mikor megjelenik a betegek között
Mint Jézus egykoron!... tanítványai közt
Tündöklök fejéről napsugár glória!
Krisztusi jóságát bőven osztogatja

En is örvendezve itt állok gyógyultan
Hálatelt szívemből: összetett kezekkel
Imát mormol ajkam!

Mindenható Isten! Te teremtetted a
Mennyet és a földet!
Te alkotád belé az emberiséget!
Te választottad ki a tudóst „nagy Mestert”
Te adtál keblébe krisztusi jó szívet!
Minden földi jókat! — áldást Tőled kérek!
A nagy tudósodnak Hütti professornak
Adi hosszú életet!!!!

Ballon-
kabátok
Nyári
ruhák

különleges kivitelben

Rózsa
női divat kft.

— A légi forgalom újra megin-
dult Svájc és Spanyolország kö-
zött. Az enyhülő nemzetközi fe-
szültség tette lehetővé, hogy újra
megindult a legiforgalom a két or-
szág között.

— Moszkvába észk gazdasági
küldöttség indult és a szovjet kül-
kereskedelmi népbiztossága fogadta
a küldöttség tagjait a moszkvai
pályaudvaron.

— Manoilescu román külügymi-
niszter teáján az angol és francia
követ nem jelent meg, a többi kül-
földi követek részt vettek a teán.
A külügyminiszter teáján jelen
volt a román kormány több tagja,
élen a miniszterelnökkel.

— A franciák leváltották Portu-
gáliába küldött követüket és új kö-
vetet neveztek ki. A régi követ
nem tért vissza Franciaországba,
hanem mint magánember el to-
vább Portugáliában.

— Monumentális síremléket állí-
tanak barátai Gömbös Gyulának a
kerepesi temetőben. Az építéshez
szükséges hatalmas összeg már
összegyűlt és Medgyaszay Gyula
építész-mérnök fogja a síremléket
megépíteni. A síremléket Vastagh
György szobrászművész lovas-
szobra fogja díszíteni. A lovas-
szobor magyar katona ül, aki fel-
emelkedve, a távot kutatja. A ter-
vek szerint a síremlék ünnepélyes
felavatása október 6-án lesz.

— Vendégülös kongresszust hir-
dettek szeptember elejére Sopron-
ba, de most kimondotta a kongressz-
us vezetősége, hogy a változott
viszonyokra való tekintettel az
iden nem tartják meg a kongressz-
zust.

— A kínai kormány tiltakozott
Londonban az angol kormánytól,
mert megszüntették Burmá ke-
resztül a Kínába induló áruszállí-
tást.

— Az idén nem szüretelnek a be-
regi hegyláncban, mert a szőlőt a
peronoszpóra és a lisztharmat el-
pusztította. Beregszászi jelentés
számol be arról, hogy még csemege
szőlő sem lesz a beregi hegyekben
az idén. A szőlők betegsége miatt
a pincékben levő bort a gazdák
még emelkedő árak mellett sem
igen adják el.

— Textilipari középiskolát létesí-
tenek már a jövő évben, mert az
ifjúság igen érdeklődik a textil-
ipar iránt, ahol jó elhelyezkedést
is talál. A kultuszminisztérium a
kimondottan gyakorlati irányú
szakközépiskolát már a jövő évben
megnyitja, hogy a textiliparban
elhelyezkedni akaró fiatalok már
a középiskolában elsajátíthassák a
szükséges ismereteket.

— Kifutott két amerikai hajóraj
Honoluluból. Honoluluból jelenti a
Reuter, hogy hétfőn este két ame-
rikai hajóraj felszedte horgonyát
és kifutott a tengerre. A hadihajók
gyakorlóútra mentek.

— A magyar-bulgár kultüregyez-
mény befejezés előtt áll és kedden tar-
totta a két bizottság záróülését. Mi-
nden kérdésben megegyezés jött létre.

Téli rémregény

Ötször tettek ki a a hóra egy 79 éves öregasszonyt, hogy megfagyjon.

A pestvidéki ügyészségen most készítették el a vádiratot Nagy Lidia 44 éves, pestszenterzsébeti asszony és két vádlott társa, Hága Miklósné szül. Fazekas Katalin 31 éves budapesti asszony, továbbá Nyári Jolán 21. éves pestszenterzsébeti leány ellen. Az ügyészség mindhármukat gyilkosság bűntettének kísérletével vádolta meg.

Az ügyészség vádirata szerint Nagy Lidianak már régóta terhére volt a vele közös háztartásban élő Lakatos József napszámos anyja, a 79 éves nagybeteget Lakatos Mária. Ez év januárjában, mikor a leghidegebb volt az idő, Nagy Lidia elhatározta, hogy a zord időjárást kihasználja, az öregasszonyt elteszi láb alól.

Hága Miklósné és Nyári Jolán segítségével a husz fokos hidegben kivonszolta a lakásból a magával tehetetlen asszonyt és egy szál ingben lefektetette a hóra. Nagy Lidia másnap reggel megnézte az öregasszonyt, hogy megfagyott-e már. Az asszony azonban élt és segítségért könyörgött. Ezt követően még négy alkalommal kitették Lakatos Máriát a hóra. Az elaggott nő azonban a szibériai hidegben sem fagyott meg, csak husz napon túl gyógyuló fagyásokat, sérüléseket szenvedett.

Nagy Lidiat és két társát a bűnyűgy felfedezése után letartóztatták és gyilkosság bűntettének kísérlete címén helyezték vád alá.

Magyar lelkész levele az északfranciaországi magyarok sorsáról

Uhl Antal lelkész, ki az északfranciaországi Lilleben dolgozó magyarok lelkésze, rendkívül érdekes tájékoztatást küldött haza északfranciaországi véreink mostani sorsáról. A levél így hangzik:

Szinte emberfeletti volt a megpróbáltatás, amelyen keresztülmentünk az egész bányász- és iparvidék, Roubaix, Mine de la Ferrier, Lille, Arras és a többi városok lakossága az újságok és a rádióközlések hiányában teljesen a láttakra volt utalva és ezekből a jelenségekből következtethettünk arra, hogy itt nagy bajoknak kell lenniök. Magyar saunk körében példaadó volt az összetartás, a veszély növekedése homogén egységgé kovácsolta össze a kis magyar szigeteket. Minél közelebb lett a francia hadsereg katasztrófájának időpontja, annál nagyobbak voltak a megpróbáltatások. Ezt különösen akkor éreztük, amikor színes csapatok érkeztek a mi vidékünkre. Bányász és gyári munkás testvéreink közül igen sokan üldözött vadak módjára tengették az életüket és nem egy esetben csak az utolsó pillanatban tudtuk megmenteni őket. Sokan tanácsom ellenére a menekülő vad áradatában utra keltek. Sorok teljesen ismeretlen. Azok azonban, akik megfontolták a jó szót, ittmaradtak a további rendelkezéseket bevárva, megérték a német csapatok bevonulását.

Uhl Antal a következőkben leírja, hogy attól az időtől kezdve, amikor a francia iparvidék védelmét a „szövetséges csapatok” igyekeztek megszervezni, milyen rendszabályok voltak érvényben a külföldi, honos munkásság részére.

— Mindenki kénmet láttak — írja drámai hangú levelében. — Baj volt, ha valaki rendez időben foglalta el a munkahelyét, az pedig különösen nagy veszélyt hozott az egész magyar kolóniára, ha egy-egy emberünk, akinek az idegei felmondták a szolgálatot, elmenekült. Egyre kiméletlenebbül léptek fel a „szövetségesek”. Ennek ellenére volt elég lelki erőnk ahhoz, hogy türelmünk és szenvedjünk...

„A németek megtört magyar kolóniákat találtak itt északon. Egyenként bujtak elő testvéreink a leglehettebb helyekről — fejezi be levelét Uhl Antal. — A legtöbb helyen már újból megindult a munka, újból termelnek és már megkapták az első heti béruket is.

— Belefutott a Tiszába, Császi Andrus szolnoki cipészegéd a Tiszán csónakázott, közben csónakja felborult és Császi a vízbe fulladt.

Időjárás

A Kárpát-medencében a délutáni órákban erőteljesebben megindult a hűvös óceáni levegő beáramlása. Amíg az ország nagy részében 29—31 fokig terjedt a felmelegedés, addig a nyugati határszélen csak 26 fok volt.

Jóslás: Elénk, helyenként viharos északnyugati, északi szél, nyugatról felvonuló felhősödés, sok helyen, főként a Dunántúlon záporosó zivatar. A hőmérséklet esik.

Görögországot nem bombázták

Athen, július 16. Hivatalosan cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Görögország nyugati részét repülőgépek bombázták.

— Véget ért a stockholmi mozisztrájk. A stockholmi filmszínházak alkalmazottai és a filmszínház tulajdonosok közötti munkabérvizsgálat hírfőn megszűnt. A munkások háromheti szünet után ismét munkába álltak.

— Egész Észtországban most folynak le a képviselőválasztások. Mind a 80 választókerületben a dolgozó nép szövetségének jelöltjeit választották meg.

— Dr Szász Adolf özvegye meghalt. Budapestről kapjuk a gyász hírt, hogy Szászné, Berger Margit, dr Szász Adolf jónévű volt orvosnak, emléklapos katonai tiszorvosnak az özvegye, folyó hó 15-én, 64. éves korában elhunyt. A rokonok és ismerősök széles köre gyászolja Debrecenben is.

— Garai táncintézetében, (Varga u. 42. sz.) Minden szerdán, szombaton este 9—12 óráig, vasárnap délután fél 6—fél 9 óráig osztánc.

x Dr Epstein Sándor belgyógyász rendelését ismét megkezdte, Piac uca 59. szám.

— Az új kaszási eljárás kivizsgálása. A Magyar Nemzeti Biológiai Intézet szakemberei Tangl Harald egyetemi m. tanár vezetésével tudományos kísérleteket kezdenek a Thomka-féle új kaszási eljárás munka-életleni kivizsgálásáról. A Thomka-kaszálás célja a gazdasági munkában eddig kikerülhetetlen görnyedt testtartást s ezzel a napi 20—40 ezer derékesavarodás kiküszöbölése. Az új kaszával az arató nem görnyed, hanem egyenes testtartással arat. A nagyjelentőségű munka életleni kivizsgálása szerdán kezdődik el a bábolnai állami birtokon Telegi Mihály gróf földművelésügyi miniszter és munkatársai támogatása mellett.

— Feltörték a mándoki Tiszavidék malom irodájának íróasztalát. Földes Ignác, a mándoki Tiszavidék-malom főrezevnyese feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettes éjnek idején bemászott a malom irodájába, feltörte és kifosztotta az íróasztal fiókját. A malmot a betörés estén is gondosan lezárták. Az íróasztal fiókjából a pénztáros magához vette a bankjegyeket, mintegy 550 pengő értékben, az aprópénzt azonban, pengős és kisebb értékű csomagolásokban — szokásához híven — benthagyta az íróasztal fiókban. Ezt a fiókot valaki éjnek idején feltörte és a benne talált 133 pengő 40 fillért ellopta. A gyanú egyik alkalmazott ellen irányult, aki a közeli elbocsátást várta a malomban. A nyomozás megindult ebben az irányban is.

Esti

Magyarország

A legközelebb megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

— Ingyen huzatta a nótáját a cigányokkal és a dühös cigányok a nótapotyázó Bihari Péter pestszenterzsébeti üvegest véresre verték.

— Gyorsírási továbbképző tanfolyam ma megkezdődik. Vezető: dr Barcsa Zoltán országgyűlési gyorsíróadal titkár. — **Előadások Rákóczi ut 17.** délután 6—8 óráig a Naményi iskola helyiségében. Még beiratkozhat.

— Prága érseket nem tartóztatták le. A Német Távirati Iroda azzal a németellenes oldalról a külföldi sajtóban terjesztett hírekkel kapcsolatban, hogy Kaspar érseket törvénytelen csekvizsgálásban való közreműködés miatt letartóztatták, — megállapítja, hogy ez a hír merő kitaláláson alapul.

— Megkísérelték 80 fővárosi hentest és pékét Körlei Klein László fővárosi altiszt, aki sorra járta az üzleteket és a „tanácsnok” úr nevében idegen gyermekek nyaraltatásához szükséges élelmiszerek szállítására kért ajánlatokat, de felvette a 10—20 pengős illetékeket előre. A bűnvádi eljárás megindult ellene.

— Orvosi állásokra hirdetnek pályázatokat. Lehet pályázni a MÁV-nál, a MÁVAG diósgyőri telepén négy állásra, több községben is a Felvidéken és Alföldön.

— Az országutakon razzikiákat tartanak, hogy a szabálytalanul közlekedő kerékpárosok, szekerek irányítói ellen eljárjanak. Sok helyen az országutakon este nem használnak a szekerek és kerékpárosok lámpát és ezzel veszélyeztetik nagyban az autóforgalmat.

— Szerkesztői megvásárolták a „Brassói Lapok” at. Kolozsvári jelentés szerint a zsidóság elleni rendszabályok nagyobb gazdasági változásokat okoztak. A Dermada művek vezérigazgatója Farkas Mózes lemondott s visszavonult az aranyosdéri sodronygyár vezérigazgatója is. A Brassói Lapok tulajdonjogát Kahána Mózetől megvette a lap három szerkesztője: Kacsóh Sándor, Szentimrei Jenő, Körösi-Krizsán Sándor.

— 2169 millió ember él a földön. Az emberiség létszáma a 19. század eleje óta rendkívüli mértékben gyarapodott. 100 év alatt a kétszeresére emelkedett. A legnépesebb rész Ázsia, ahol az emberiség fele él. A második helyen Európa áll. Szinte azt mondhatjuk, hogy a háborúk ellenére is gyorsan emelkedik az emberiség lélekszáma, most 2169 millióan élünk a földön. Fő oka ennek az, hogy az emberi átlagos életkor lényegesen meghosszabbodott.

— Csanád megyében ruszinok aratnak. Csanád megye közigazgatási bizottsága foglalkozott az aratási munkálatok kérdésével. Az alispán bejelentette, hogy a munkába állított honvédelmi munkaszolgálatosok mellett ezer felvidéki ruszín munkást is kap a megye az aratási és cséplési munkálatok zavartalan elvégzésének biztosítására.

— Hangszóró a villamoson. A berlini villamosokon hangszóró kiáltja az állomások nevét és ugyancsak hangszóró szólítja fel az utasokat a jegy megváltására. Az újítás gyakorlati keresztülvételén három évig kísérleteztek, míg tökéletes lett. Az állomások hangszóróval való hírüladása különösen az elsőtétítések alkalmával jelent könnyebbséget az utazóközönségnek.

— Agonsujtotta a villám. Hernádnémeti községben Kovács János és József a mezőn dolgozott. A közelgő vihar elől Kovács József az egyik közeli kunyhó erezébe alá menekült. Fivére, Kovács János tovább kaszált és munka közben villámsapás érte; azonnal meghalt.

— Kinevezés. A kultuszminiszter dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsost, a debreceni ref. Dóczy Leánynevelőintézet igazgatóját a pedagógiaira az 1939-40. tanévtől számítandó 5 éves időszak hátralevő tartamára a debreceni t. középisk. tanárvizsgálóbizottság tagjává kinevezte.

— A szovjetorosz hatóságok 1500 zsidót, akiket Romániából Szovjet-országra küldtek, nem vették át azzal az indoklással, hogy nem azra a területre való születésük mely most a Szovjet Unióhoz került.

Gyászrovat

Sebestyén Gábor gazdálkodó, életének 29. évében elhunyt Munkácson. Temetése folyó hó 17. napján, délután három órakor lesz Hajdunánáson. Temetést és szállítást Fehértől vállalat, Döngfeld-tér 4. végzi.

Harsányi István 37. éves korában elhunyt Temetése szerdán d. u. 5-kor lesz Köztemető 4. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

A gabonatorzsde forgalma ma is csak a magpiacra korlátozódott. Gabonában a termésértékesítési rendelet megjelenése előtt forgalom nem várható. A magpiacra keresik már az új magvakat.

Rozs pestvidéki 16.—16.85, rozs más 16.80—17.05, sórárpa kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sórárpa 20.60 20.85, takarmányárpa I.a 65—66 kg-os 18.—18.35, középminőségű 18.10—18.35, búzakorpa 14.90—15.10, 8-as takarmányliszt 17.05—17.85.

Magvak és hüvelyesek: köles fehér 44—48, köles veres 40—42, egyéb 37.50—38.50, kék mák 152.—156, csillagfürt fehér, lapos 22.—23.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtott összesen 406 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 80 darab volt. Az irányzat lanya. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 136 fillér, 340 kilón alul 133.50, szedett sertés I. 127, angol tökesertés 133 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

SPORT

A Boeckay megszűnését biztosra veszik Budapesten azután, hogy a debreceni hatóságok kiegészítő vizsgálat elrendelése nélkül küldték vissza az ügyiratát. A négyes bizottságnak az NB beosztása ügyében hozott határozatánál ugyan nem töltötték be helyét, de már ezzel kapcsolatban a fővárosi sportlap biztosnak írja a debreceni csapat feloszlását azzal, hogy helyet csak később töltik be, valószínűleg a SFAC, MÁVAG, BSZKRT, esetleg a DVSC körmérkőzés győztesével.

Megtörtént a döntés, de bizonyos káros még e döntés után is marad. Nem egészen érthető ugyanis, hogy miután a döntés 2. pontja kategorikusan kimondja, hogy az anyaegyesületek szereplésére vonatkozó határozatát csak az NB I. és II. osztályában hajlja végre, miért nincs benne az egyesületi névsorban a DVSC II., mely így játszhat az NB-ért? Két hely az NBC észak csoportjában üres maradt, erre nézve kikérlik a keleti és északi alszövetség véleményét. Ertesülésünk szerint a keleti alszövetség is a DVSC II.-t ajánlja, amelyik csapat a bajnokságot zöld gyepen megnyerte.

Ami igazság az NB I-ben, miért nem az az NB II-ben? Kimondták, hogy kiesett egyesület megüresedett helyre nem jöhet szóba és ezen az alapon ejtették el a szezon végére megerősödött pompás eredményeket elérő Kassai AC-ot a NB-be osztásnál. Ugyanakkor a 14 létszámra felemelt NB II-ben a kiesettek közül bevették a Kassai SC, Budapesti VSC és Percesi TK-t? Hogy jön a Taxit, Boeckait legyőző Kassai AC ahhoz, hogy egy csoportban játszon az NBB-ben a leggyengébbek között végzett Kassai SC-vel? Vagy miért osztották NB II-be a Mátészalkát egyenesen, minden döntő mérkőzés nélkül, akár a DMTE-vel, akár a PMÁV-vel? Hogyan kerül két nyíregyházi csapat is, milyen címen jut a NKISE az NBB-be? Ez mind rejtély.

A DVSC az NB II. Tisza csoportjába került, ahol a Kassai AC, Kassai SC, Lampart, MÁVAG, Ózdi MOVE, Salg. SE, Rusj, Mátészalkai TK, Miskolci VSC, Perceci TK, Budapesti VSC, Ganz és Csepeli MOVE játszik.

Az NBC északi csoportjában játszik a DVSC II, ha beosztják a még beosztatlanul maradt két hely egyikére. Eddig biztos résztvevői a csoportnak: Hatvani VSE, NyKISE, NyTVE, UAC, Losonc, Beregszász, Pálf. BÜSE, Egri MOVE, Kárpátalja bajnoka...

Megszűnt egyesület profi játékosai jövőben, ha visszamatörizálásukért, játékengedélyt kaphat amatőr egyesületben azonnal játszásra. Így játszhat a Hungária Bírój-a a BSZKRT-ban.

A bajnokság sorsolása az NB I. és II.-ben július 29-én az NB III.-ban aug. 5-én lesz. Nevezési zárlat az NB-re és Magyar Kupára július 25.

A MASz keleti kerülete bajnoki versenyt rendez július 27 és 28-án a DEAC pályán délután fél 4 órai kezdettel. A versenyre úgy női, mint férfi számokban nevezés július 23-ig Kovács György ker. előadó címére Piarista gimnázium Debrecen küldendő.

HIRDETÉNY. Debreceni Helyi Sasut. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy abból a célból, hogy a Köztemetőbe a nyári meleg napokon az esti hővö-
sebb időben mehessenek ki a sírlátogatás céljából kimenni szándékozó utazók, folyó hó 18-tól, esütörtől kezdve további intézkedésig a csapóúccal vonalon a köztemetőig a közvetlen járatonál 19 óra 30 percig tartjuk fenn. Az utolsó kocsi tehát a Köztemető főbejárattól 19 óra 30 perccel, a Köztemető Kassa ut felőli kapuja előtti megállóhelytől pedig 19 óra 32 perccel fog indulni. — Az üzletgazgatóság.

— **Hirdetmény.** Értesíti a város elsőfokú közigazgatási hatósága a város érdekelte lakosságát, hogy a honvédség a hajduhadházi harcserű lőtéren folyó hó 22., 23., 34. és 26-án egész nap éles lögyakorlatot tart.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet a Tóth telepi Domokos-, Lember-, Pató-féle házasingatlant szabadkézből áruba bocsátott. Az érdeklődők a városi elsőfokú közigazgatási hatóságra (Kossuth ucca 20. sz., III. em. 93. sz. alatt) hivatalos helyiségében nyerhetnek felvilágosítást.

AZ 1940 ÉVI GYÜMÖLCSSTERMELES FELDOLGOZÁSA CÉLJÁBÓL BEFŐZÉSI CUKOR JUTTATÁSA

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az 1940 évi gyümölcsstermes feldolgozása céljából szükséges befőzési cukor juttatása tárgyában 159.400—1940 IX. A—2. szám alatt kelt rendelete szerint a m. kir. kormány úgy határozott, hogy a befőzés céljára rendelkezésre álló aránylag csekély mennyiségű cukrot, nem fejadag szerint osztja szét, hanem ezt kizárólag gyümölcsfeldolgozással foglalkozó konzervgyárak, gyümölcslé-készítők és egyes nagyobb gyümölcsös-

sel rendelkező östermelők részére fogja juttatni.

A befőzési cukor juttatásának feltételeit említett rendelet részletesen szabályozta azzal, hogy a konzervgyárak, gyümölcslé-készítők és östermelők a befőzési cukor iránti igényeiket a rendelkezésben előírt határidőig terjeszthessék elő.

Miután a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur értesülése szerint ezen rendeletről egyes érdekelték kellő időben nem szereztek tudomást, nevezett miniszter ur a rendelkezésben feltüntetett eukor igénylési időpontok határidejét a folyó évi július hó 24-ig meghosszabbította.

Ehhez képest azok a konzervgyárak, amelyek a befőzési cukorból részesezni kívánnak, folyó évi július hó 24-ig jelentkezzenek a Magyar Konzervgyárak Országos Szövetségénél (Budapest V., Gr. Vigyázó Ferenc ucca 2.) és ott jelentsek be az igényelt mennyiségű cukrot.

A gyümölcslé előállításával foglalkozó gyümölcslé-sajtólok, szörp-készítők és üzemszerű lekvártörzők igényeléseket az 1940 évi július hó 24 napjáig a m. kir. Kertészeti Akadémiánál, (Budapest IX. Nagyboldogasszony utja 45. szám), nyújtsák be. Az igénylésekhez ugyanolyan tartalmu nyilatkozatot kell csatolni, mint a konzervgyáraknak azzal az eltéréssel, hogy az említett üzemek a m. kir. Kereszeti Akadémia ellenőrzésének vetik magukat alá.

Azok az östermelők, akik bélyegmentes közszégi bizonyítvánnyal igazolják, hogy eper, ribizli, vagy málnából legalább fél kat. hold, cseresznye, körte, meggy, kajszin, vagy őszibarackból legalább két kat. hold termő gyümölcsösök van, és a sajáttermésű gyümölcs feldolgozásához megfelelő felszereléssel és berendezéssel rendelkeznek. Ezen bizonyítvánnyal felszerelt kérvényükhöz a hatóság által láttaozott nyilatkozatot is tartoznak csatolni, amelyben kötelezettsége vállalnak arra, hogy a tesztést a kiadóba „Csen-
termésű gyümölcsösök feldolgozására fogják felhasználni s alávetik magukat a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete (Budapest V. Vilmos császár út 46) vármegyei gyümölcstermelési intézői ellenőrzésének.

Az östermelők igényeléseiket folyó évi július hó 24-ig bezárólag a Gyümölcstermelők Országos Egyesületéhez terjeszthetik fel. A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete az igénylések megbízhatóságát kétség esetében ellenőrzi, majd az igényléseket kimutatásba foglalva legkésőbb folyó évi július hó 31. napjáig a m. kir. földmivelésügyi miniszterium VIII. (A—3 kertészeti) ügyosztályhoz terjeszti fel. Az igénylések beérkezése után fogja a miniszter ur a befőzési cukor szétosztási arányát megállapítani.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur ezen rendeletét azzal hozom az érdekelte tudomására, hogy az östermelők a rendelkezésben jelzett közszégi bizonyítványért az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, rendőrségi palota, földszint 46. számú szoba) jelentkezhetnek, a rendelkezésben előírt nyilatkozatot ugyanott láttaoztathatják. Bővebb felvilágosítást a közlelmezési ügyosztály központi irodája, (Ferenc József ut 26. szám, I. emelet), nyújt. Polgármester.

Mindenes esetében, főzéshez értőt, jó bizonyítvánnyal, azonnali belépésre keresek, kert modern lakásba. Cím a kiadóban. 1234 vv. Jómunkás fodrász kisasszonyt keresek Orosz, Kassa út 11 617

ALKALMAZÁST keres nő

Magános urhoz, vagy hölgyhöz házvezetőnek, vagy beteget ápolni vidékre is elmennék. Ugyanott fehérenmü javítást elvállalok, napi 1 pengőért házhoz megyek. Cím: MÁV Kolónia, I. épület, 1 ajtó özv. Pálkincz Andrásné. 612 Rákóczi u. 11. 611 vv.

AJÁNLAT

Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Ramminger fodrászmester új telefonszáma: 37-41. sz. Szent Anna ucca 10—12. 1539 7. 25

POLOSKAIRTÁSI VÁLALAT, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Zománcfűzhelyek szak-szerű javítása. Klégett samottbetétes kályhák samottozását új köpeny szerelése, Levenscsik, — Csapó u. 87. 1228 7 18.

Ciánoztatasson bizalom-mal a Csalá cíánzózó válalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legelősbán fest és tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kaba tot készít „Elit” szalon, Rákóczi u. 28. 323 8. 13.

Poloskairtás cíán-gáz-zal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Paplanokat pehelyből, vattából, gyapjából, ócs ka paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanosmester, Sas ucca 2. 1674 7. 28.

TÁRS

Köz-énekes angró üzlet-hez 10 ezer pengővel társat keresek „Angró” jellegre a kiadóba. 576

KERESLET

Kardot, jó állapotban levőt sürgősen megvételre keresek. Címet a kiadóba kérem leadni. 1234 vv.

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom kocsit a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv.

ELVESZETT

Elveszett egy arany kar kötő, hatyanucai temető és a Böszörményi út környékén. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 601

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felület, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Érdeklődőknek, Széchenyi ucca 43. szám alatt. 564

Szilvizes kocsit és nagy ládat költözöködéshöz keresek, Busi ucca 20. 600

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Kiadó egy szoba mellékkel, augusztus elsejére, Rákóczi ucca 50. 606

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

LAKÁST KERES

Butorozott szobát keresek, fürdőszoba használatl, keresztény családnál, esetleg panziót. Ertesítést a kiadóba „Csedes lakó” jellegre. 615

BÜTOROZOTT SZOBA

Egyszobás, konyhás butorozott lakás, azonnallal kiadó, csak fixfizetésűeknek Honvédtető ucca 6. 538 vv.

Különbejáratu uccal butorozott szoba azonnallal kiadó. Homok ucca 132. Árpád-térnél. 610.

BÜTOR

Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, konyha berendezések, Salamon bútorüzletében. Jöminőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. sz. 935 9. 15

Félháló, íróasztal, csillárok, rekamié, fotelek, konyhaberendezés, hármas szekrény, előszobával eladó. Kossuth ucca 49. szám. 1061 1. 15

INGÓSÁG VÉTEL

Komplett hálószoba berendezéseket megvételre keresek, Csapó ucca 19. keresztút. 578

IRODA

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegre a kiadóba kérek. 1627 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

ülőgarnitúrák

eredeti régiék, alighasznált írógépek, s prizmas látszóvek, nagyobb méretű perzsaszonyegek, s Mária Terézia üvegcillárok, igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új ládákban olcsón eladó. Honvédtető ucca 6. 1181 vv

Új toll és pehely eladó, Bethle ucca 45. 1228

Eladó amerikai íróasztal, redőnyös szekrény, jogi könyvek, székek, s asztal, képek, porszívó, villanyvasaló, égők Megtekinthető 9—1 óráig, Szent Anna ucca 10. sz. félemelet, dr Nagy ügyvédnél. 607

Eladó egy jókárban levő ágy sodronnyal. Anaffi ucca 36. 602

TÜZELŐ ANYAGOK

Schwarz Izso tűzifakereskedő új telefonszáma 32-61. raktár: Miklós u. 49. szám. 319 7. 23

GAZD. ESZKÖZÖK

Stráfszekér, fuvott gumis harminc mázsaig terhelhető. Mocsári Józsefné, Nagylétán eladó. 605

ELADÓ HÁZ

Berettyóufalui házamat, mely áll 2 szoba és minden mellékkel, ből, gyümölcsös és konyhakerttel, eladnám vagy elcserélném debreceni házzal, esetleg ráfizetés sel is. Csere tárgya lehet berettyóufalui vagy derecskei vonalon levő föld is. Cím megtudható a lap kiadóhivatalánál, egész nap. 500 vv.

Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négyzetgözl kert tel. Vasvári ucca 20. sz. alatt. 1612 7. 25

Eladó a Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyzetgözl, húomszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

ELADÓ HÁZHELY

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két rész is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudható a kiadóban. 5+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyzetgözl, két lakással, nagy raktárral eladó. Cím a kiadóban. 6+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyzetgözl villatelek, négyzetgözlönként 11 pengő árón eladó. Felvilágosítást a Kölcsönös Segélyező Egylet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

Pompás villatelek 431 négyzetgözl, a DEAC sportpályával szembe a Dóczy József és Márton falvi ucca sarkán, közművekkel, négyzetgözlönként 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolási költség is benne van. Hitelek, egyéneknek külön kedvező feltételek Felvilágosítást a Kölcsönös Segélyező Egylet bankpénztára ad. 111+

ELADÓ ÁLLAT

Méh, 7 család, 42-es bonádi, 2 raj, eladó. Nagy, Bethlen ucca 52. szám. 513

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Jómunkás fodrászsegédet azonnali belépésre felvesz Mátyus fodrász, H. Böszörmény Kossuth ucca 8. 603

Kifutófiút azonnallal felvesz, Klór, Gázgyár u. 4. szám. 619

Huskihordó kocsit megvételre keresek, Csapó ucca 14 hentesület. 618

Hosszabb bizonyítvánnyal rendelkező, megbízható öregebb ember kocsinak felvétetik. Baltazár Dezső ucca 20. sz. alatt. 1227

Egy péksegéd felvétetik K. Tóth ucca 1. sütődéhe. 616

Bentkosztos kocsist keresek Honvédtető u. 6. szám. 538 vv.

Seprikötéshez értő férfi, vagy nő jelentkezzen Nagy, Bethlen ucca 52. alatt. 614

Timár napszámot azon napl belépésre felveszek Kovács, Teleki ucca 51. sz. alatt. 568

Kocsis, egy ló mellé, bentkosztra, jó bizonyítvánnyal idősebb ember, vagy hadirokkant felvétetik. Gyarmathyánál —

ALKALMAZÁST keres férfi

Elmennék aratára felügyelőnek, vagy mázsálónak. Dékán Sámuel, nyug. tanár, Sáránd 597

ALKALMAZÁST nyér nő

Felirónó felvétetik a vasuti vendéglőbe. 560

Gazdasszonyt keresek közeli tanyára, aki a baromfi neveléshez feltelesen ért. Jelentkezni lehet szombati napon 12 és 1 óra között. József kir. herceg ucca 1 szám Debrecen kiadóhivatalában. 324 vv

Hölgyfodrászlányt állandóra keresek, jó fizetéssel. Boczán Sándor fodrász, Sas ucca 2. sz. alatt. 1229

Takarítónőt, ki kefélni tud, jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezni lehet délelőtt 10 óráig és délután 2—4 óráig Deák Ferenc ucca 6. szám. I. emelet. 609

Bejárónőt keres azonnallal belépésre Ráczné, Ferenc József út 38. sz. alatt. 608

ELADÓ ÁLLAT
Egyedülállóan feltelesen PÁLFI JÓZSEF
Egyedülállóan feltelesen PÉTER SZIGETHY GYULA
Egyedülállóan feltelesen
Kiadó és nyerto a NISZANTULI KÖNYV- és LAPTUDÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feltetes nyomonkövetés SZIGETHY KÁROLY